

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΓΙΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΑΡΝ

Αλλαγή, Ελπίδα, και Δικαιοσύνη

Μια προσέγγιση στη φτώχεια βασισμένη στα δικαιώματα

ΟΜΑΔΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Ομάδα Εργασίας για τη φτώχεια
ως παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
(απόσπασμα...)

***«Όπου άντρες και γυναίκες καταδικάζονται να ζουν σε ακραία φτώχεια, τα
Ανθρώπινα Δικαιώματα παραβιάζονται. Το να συνεργαστούμε για να
διασφαλίσουμε ότι αυτά τα δικαιώματα γίνονται σεβαστά είναι ιερό μας
καθήκον».***

Πατέρας Joseph Wresinski, επιγραφή στην τιμητική στήλη που κοσμεί από το
1993 την είσοδο του Συμβουλίου της Ευρώπης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΩΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ.....	12
1.1. Να βάλουμε τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στον πυρήνα της μάχης κατά της φτώχειας.....	12
1.2. Ποια είναι τα εργαλεία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	15
1.3. Ορισμός της φτώχειας ως ζήτημα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.....	16
3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΦΤΩΧΕΙΑ: ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ.....	17
3.1. Βασικές αρχές για την ενσωμάτωση μιας προσέγγισης βασισμένης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη μάχη ενάντια στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό	18
3.2. Ενδυνάμωση και συμμετοχή(23).....	19
3.3. Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την ανάπτυξη δεξιοτήτων	21
3.4. Διαμόρφωση πολιτικών και κοινωνικο-οικονομικών στρατηγικών για την καταπολέμηση της φτώχειας ...	24
3.5. Χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση βασισμένη στα δικαιώματα στη συνηγορία ενάντια στη φτώχεια και την άσκηση πίεσης.....	27
3.6. Ενσωμάτωση μιας προσέγγισης βασισμένης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην αντιμετώπιση της φτώχειας μέσω της παροχής υπηρεσιών.....	31
3.7. Οικοδόμηση συνεργασιών με όλο το φάσμα των ενδιαφερομένων για την καλλιέργεια μιας προσέγγισης βασισμένης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα	34
3.8. Έλεγχος και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής που βασίζεται στα δικαιώματα και η εφαρμογή πλαισίων Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων(61), συμπεριλαμβανομένων μέσω Εθνικών Σχεδίων Δράσης	37
3.9. Εμπλοκή στις εκθέσεις παρακολούθησης της κοινωνίας πολιτών και των εκστρατειών για την κύρωση των Συμβάσεων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.....	42
Υποσημειώσεις:.....	46

Γιατί φτιάξαμε αυτό το εγχειρίδιο;

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει τη χειρότερη κρίση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από τον Ψυχρό Πόλεμο, δήλωσε σε έκθεσή του ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης το 2014⁽¹⁾. Ένα ευρύ φάσμα δικαιωμάτων, από τις βασικές ανάγκες επιβίωσης (όπως τα επαρκή τρόφιμα και την στέγαση), ως τα πολιτιστικά και οικονομικά δικαιώματα κατοχυρώνονται σε πολλά διεθνή έγγραφα, τα οποία έχουν προσυπογράψει οι περισσότερες χώρες. Η ύπαρξη φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού εμποδίζει την πλήρη και αποτελεσματική απόλαυση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Οι άνθρωποι που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού είναι συχνά θύματα κοινωνικών διαρθρωτικών διακρίσεων που είναι αποτέλεσμα πολιτικών αποφάσεων ή απουσίας παρέμβασης, ενώ η ίδια η φτώχεια θεωρείται από ορισμένους συγγραφείς ως μορφή διαρθρωτικής βίας. **Η προσέγγιση της μείωσης της φτώχειας που βασίζεται στα δικαιώματα χρειάζεται να ισχυροποιηθεί περαιτέρω και αποκτήσει πιο εξέχουσα θέση στην ευρωπαϊκή μάχη κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.**

«Η προσέγγιση που βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα απαιτεί μια μεταβολή του παραδείγματος του πώς βλέπουμε και αντιμετωπίζουμε τη φτώχεια. Προτείνει ότι η φτώχεια δεν είναι απλώς αναπόφευκτη, ούτε μπορούμε για αυτή να κατηγορήσουμε τους φτωχούς. Επιδιώκει να προσδιορίσει πώς και πού η φτώχεια δημιουργείται, από τις ανθρώπινες ενέργειες ή τις πολιτικές επιλογές, και όχι από άδικες οικονομικές δυνάμεις. Η προσέγγιση που βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα δεν θεωρεί τη φτώχεια ζήτημα της μοίρας, αλλά δικαιοσύνης. Με μια τέτοια προσέγγιση, πρέπει να διερευνήσουμε και να απαιτήσουμε λογοδοσία για τις ενέργειες (ή τις αποτυχίες της δράσης) που παράγουν, διαιωνίζουν και επιδεινώνουν τη φτώχεια. Το πλαίσιο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα επικεντρώνεται επίσης στην ενδυνάμωση - δίνοντας φωνή και εξουσία σε όσους είναι φτωχοί και δεν μπορούν διαφορετικά να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Η ιδιαίτερη εστίαση στα κοινωνικά δικαιώματα θα συμβάλει στη διασφάλιση ότι οι κυβερνήσεις θα αντιμετωπίσουν τη μείωση της φτώχειας ως προτεραιότητα.» (2)

Οι χρηματοπιστωτικές, οικονομικές και κοινωνικές κρίσεις στην Ευρώπη και ιδιαίτερα ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν έδειξαν ότι ο σεβασμός των κοινωνικών δικαιωμάτων δεν αποτελεί εμπόδιο στην πρόοδο αλλά μέρος της λύσης. Η προώθηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων πρέπει να πραγματοποιηθεί κατανοώντας την φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό συγκεκριμένα και ορθά ως παραβίαση των δικαιωμάτων και με προηγμένη γνώση του τρόπου με τον οποίο θα ενεργήσουμε για το σεβασμό, την προστασία και την εκπλήρωση αυτών των δικαιωμάτων. Ενώ το ΕΑΡΝ υποστήριζε ανέκαθεν μια προσέγγιση βασισμένη στα δικαιώματα, είναι καιρός να ενσωματωθεί αυτή η προσέγγιση σε ένα συναινετικό έγγραφο αναφοράς, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο ως θεμέλιο για τη στάση μας όσον αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Κάποια ενθαρρυντικά βήματα που έκανε πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Ένωση περιλαμβάνουν την εισαγωγή ενός ευρύ ευρωπαϊκού πυλώνα των κοινωνικών δικαιωμάτων, ο οποίος βασίζεται τις ρητές αρχές περί κοινωνικής πολιτικής, απασχόλησης και παιδείας στα συγκεκριμένα δικαιώματα που αναγνωρίζει η Ένωση. Παρόλο που αυτό είναι πολύ θετικό, ιδίως η μετατόπιση προς μια προσέγγιση που βασίζεται στα δικαιώματα για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ευρώπη, παραμένει να δούμε τους προσεχείς μήνες τι είδους εφαρμογή μπορούμε να περιμένουμε.

Πώς φτιάχτηκε αυτό το Εγχειρίδιο;

Κατά τη σύνοδό της τον Οκτώβριο του 2015, που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, στο Βέλγιο, η Ομάδα Στρατηγικών Ένταξης του EAPN στην ΕΕ (EU ISG) αποφάσισε να αναθέσει σε μια Ομάδα Εργασίας, μετά από πρόταση του EAPN Δανίας, να επεξεργαστεί ένα ολοκληρωμένο Εγχειρίδιο για την αντιμετώπιση της φτώχειας βασισμένο στα δικαιώματα, από την άποψη της καταπολέμησης της φτώχειας.

Της Ομάδας Εργασίας προέδρευε ο Ole Meldgaard (EAPN DK) και απαρτιζόταν από τους Anja-Riitta Ketokoski-Rexed (EAPN FI), τον Aiden Lloyd (EAPN IE), τη Natasha Najdenova-Levikj (EAPN MK) και τον Fran McDonnell {Κοινωνικοί Λειτουργοί - οργάνωση μέλος του EAPN}. Η Hilde Linssen (EAPN BE) παρακολούθησε επίσης μια συνάντηση Task Force και η συμβολή της υπήρξε χρήσιμη. Η υποστήριξη της Ομάδας Εργασίας εξασφαλίστηκε από την Amana Ferro, ανώτερο υπάλληλο πολιτικής με το EAPN Europe, με πρόσθετη έρευνα στο γραφείο του Matteo Mandelli, βοηθού πολιτικής. Επιπλέον, η Ομάδα Εργασίας επωφελήθηκε από την πολύτιμη συμβολή της Μαρία Χοσέ Αλντανα, αξιωματούχου της FEANTSA, Ευρωπαϊκού Οργανισμού μέλος του EAPN, του Γιώργου-Κωνσταντίνου Χάρωνα, υπεύθυνου πολιτικής για τα δικαιώματα των νέων με το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας, και του Stefan Clauwaert, Ανώτερου Ερευνητή στο Ευρωπαϊκό Συνδικαλιστικό Ίδρυμα. Τα μέλη της ISG της ΕΕ συνεισέφεραν επίσης στο εγχειρίδιο.

Η ειδική ομάδα διεξήγε τις εργασίες της από τον Ιούλιο του 2016 έως τον Δεκέμβριο του 2017, κατά τη διάρκεια των οποίων διεξήχθησαν 4 μονοήμερες συναντήσεις στις Βρυξέλλες (8 Ιουλίου 2016, 7 Νοεμβρίου 2016, 15 Μαΐου 2017, 21 Σεπτεμβρίου 2017). Το Εγχειρίδιο συντάχθηκε από μέλη της Ομάδας Εργασίας και άλλους/ες που συνεισέφεραν και αναθεωρήθηκε, τροποποιήθηκε και εγκρίθηκε από την ISG της ΕΕ. Στηρίχθηκε σε μια συνάντηση δημιουργίας ικανοτήτων που πραγματοποιήθηκε με τα μέλη του EAPN στο πλαίσιο της συνεδρίασης ISG της ΕΕ στις 19 Οκτωβρίου 2017 στο Δουβλίνο της Ιρλανδίας.

Οι αντικειμενικοί στόχοι του Εγχειριδίου

Το παρόν εγχειρίδιο απευθύνεται κυρίως στα μέλη του EAPN, είτε πρόκειται για εθνικά δίκτυα είτε για ευρωπαϊκούς οργανισμούς, και στοχεύει στη μελέτη της σχέσης μεταξύ φτώχειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Ευρώπη, προκειμένου να εμβυθύνει την κατανόηση του EAPN για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό ως παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, να ενισχυθεί η ικανότητα των μελών να ενεργούν κατά της φτώχειας και των παραβιάσεων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ελπίζουμε ότι το Εγχειρίδιο θα εμπνεύσει τις οργανώσεις κατά της φτώχειας να συμπεριλάβουν τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ως βάση και στόχο της εργασίας τους, ως μια νέα οπτική για την αντιμετώπιση της φτώχειας. Το Εγχειρίδιο αφορά επίσης τις Κυβερνήσεις, τα Εθνικά Ινστιτούτα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τους Φορείς Ισότητας, δημόσιους, ιδιωτικούς και μη κερδοσκοπικούς φορείς παροχής υπηρεσιών, καθώς και ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν.

Οι βασικοί του στόχοι είναι:

3.3.1. Να κατανοήσουμε και να καθορίσουμε πώς η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός μπορούν να αντιμετωπίζονται ως ζήτημα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

3.3.2. Να καταστεί αυτή η κατανόηση λειτουργική όσον αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού για το EAPN και να αναπτύξει την ικανότητά του να εργαστεί γύρω από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό ως ζητήματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

3.3.3. Να συγκεντρωθούν παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν τα μέσα

για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού από τα μέλη του ΕΑΡΝ και άλλων ενδιαφερομένων

3.3.4. Να ενισχυθεί η ικανότητα των μελών των ΕΑΡΝ να συμβάλλουν στο γενικό διάλογο και να συζητούν για τη φτώχεια ως παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων που καλούνται τα κράτη μέλη να υποβάλλουν στα όργανα των Ηνωμένων Εθνών και στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα

3.3.5. Να διερευνηθεί η δυνατότητα συλλογικής νομικής δράσης κατά των κυβερνήσεων για την αποτυχία τους να καταπολεμήσουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό και, ως εκ τούτου, να εγγυηθούν τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Το Εγχειρίδιο περιέχει μια επισκόπηση του τομέα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των διαθέσιμων μέσων για την ενσωμάτωσή τους στη δουλειά κατά της φτώχειας. Η καταπολέμηση της φτώχειας και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα δεν είναι δύο ξεχωριστά πράγματα, αλλά έργα που αλληλοενισχύονται. Μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα σημαίνει ότι οι κανόνες και οι αρχές δικαίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση της φτώχειας και να κατευθύνουν όλες τις δημόσιες πολιτικές που αφορούν τα άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας.

Το Εγχειρίδιο περιλαμβάνει 4 ξεχωριστά τμήματα, με ένα επιπλέον ηλεκτρονικό [Παράρτημα](#) που περιέχει χρήσιμες αναφορές και περισσότερες λεπτομέρειες γύρω από τα εργαλεία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τα σχετικά εργαλεία. Τα 4 τμήματα είναι:

1. Κατανόηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού ως παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
2. Επισκόπηση των κύριων μέσων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σχετικά με την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού
3. Εφαρμογή της προσέγγισης που βασίζεται στα δικαιώματα στη δουλειά κατά της φτώχειας: Συμβουλές και εργαλεία για τα μέλη του ΕΑΡΝ
4. Η λήψη νομικών μέτρων κατά των κυβερνήσεων για την μη εκπλήρωση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΩΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

**«Θέλω να με βλέπουν ως άνθρωπο,
με δικαιώματα και υποχρεώσεις
όπως όλους τους άλλους ανθρώπους».**

Andrea, άτομο που βιώνει φτώχεια, Antwerp

1.1. Να βάλουμε τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στον πυρήνα της μάχης κατά της φτώχειας

Οι ομάδες καταπολέμησης της φτώχειας, οι αναλυτές πολιτικής και οι δημόσιοι διοικητικοί υπάλληλοι είναι εξοικειωμένοι με τον αντίκτυπο της φτώχειας σε άτομα, οικογένειες, κοινότητες και την κοινωνία. Η φτώχεια φέρνει κακουχίες και στερήσεις στις οικογένειες, επηρεάζει αρνητικά την υγεία και περιορίζει τις πιθανότητες ζωής ενηλίκων και παιδιών. Υποβαθμίζει ακόμη περισσότερο την κοινωνική ζωή, ενώ το κοινωνικό κόστος, όσον αφορά την ανισότητα, τη ρήξη που έχει υποστεί η κοινωνική αλληλεγγύη και τις αντισταθμιστικές δαπάνες για τις υπηρεσίες, είναι τεράστια. Η έρευνα του

Ιδρύματος Joseph Rowntree εκτιμά το κόστος σε 78 δισ. λίρες στο ΗΒ⁽³⁾. Δυστυχώς, η αντιπροσωπευτική δημοκρατία, που αντανακλά, ως έχει, τις τεράστιες διαφορές εξουσίας, δεν απέδωσε μέτρα καθοριστικά για την εξάλειψη της φτώχειας και του προκύπτοντος κοινωνικού αποκλεισμού. Σε έναν κόσμο που κυριαρχείται από την κατανάλωση και την ανταγωνιστικότητα, με την αυξημένη αποξένωση των ανθρώπων που περιθωριοποιούνται εξαιτίας της φτώχειας από τη δημοκρατική διαδικασία, αυτό είναι απίθανο να αλλάξει. Η προσέγγιση της φτώχειας με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα παρέχει μια διαφορετική προσέγγιση ως προς την αλλαγή.

Η ανακατανομή της εξουσίας και των πόρων για την αντιμετώπιση της φτώχειας και της ανισότητας είναι εφικτή μόνο μέσω μιας ισχυρής πολιτικής λύσης, εγγενούς κοινής αίσθησης κοινού συμφέροντος και ενός υποχρεωτικού καθεστώτος γύρω από τα δικαιώματα. Η πολιτική επίλυση απαιτεί διορατική ηγεσία και μια θαρραλέα πολιτεία που μπορεί να υπερισχύσει των ισχυρών συμφερόντων, ενώ το κοινό καλό δύσκολα μπορεί να ενσωματωθεί όταν οι κοινωνίες καθοδηγούνται από την αγορά και τον ανταγωνισμό. Αυτό δεν πρέπει να απορρίψει και τους δύο αυτούς παράγοντες, διότι η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη μιας κουλτούρας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εξαρτάται από μια παράλληλη ανάπτυξη της δημοκρατίας και μια ανθεκτική, σεβαστή κοινωνική συνοχή. Μια προσέγγιση με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα μπορεί να συμπληρώσει και τις δύο αυτές προσπάθειες δίνοντας μια ισχυρή ώθηση ικανή να αξιοποιήσει κυβερνητικές ενέργειες, μετατοπίζοντας το πλαίσιο αξιών του κράτους και προωθώντας το Ιδανέζικο της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Στον πυρήνα μιας προσέγγισης της φτώχειας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι η πεποίθηση ότι η φτώχεια έχει σημασία και πρέπει να αντιμετωπιστεί από το κράτος ως υποχρέωση και όχι ως αίτημα. Για να υλοποιήσουν αυτή την προσέγγιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι ΜΚΟ πρέπει να ενσωματώσουν την κατανόηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μέσα στις οργανώσεις τους, συμπεριλαμβανομένης της εξοικείωσης με τα μέσα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα δικαιώματα του κατόχου των δικαιωμάτων (άτομα) και τις ευθύνες του κομιστή.

Το Σχέδιο Συμμετοχής και Πρακτικής Δικαιωμάτων (PPR) είναι σε εφαρμογή στο Μπέλφαστ της Βόρειας Ιρλανδίας, και θέτει την εξουσία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην υπηρεσία εκείνων που το χρειάζονται περισσότερο, υποστηρίζοντας περιθωριοποιημένους ανθρώπους στο να διεκδικούν τα δικαιώματά τους με πρακτικούς τρόπους που αποφέρουν πραγματικές κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές στις κοινότητές τους. Το PPR αξιοποιεί τις εμπειρίες και την τεχνογνωσία των ανθρώπων στις υποβαθμισμένες κοινότητες για να εντοπίσουν τα προβλήματα που βιώνουν και να σκιαγραφήσουν τον τρόπο με τον οποίο αυτά μπορούν να θεραπευτούν. Στη συνέχεια, αυτές τίθενται έναντι των δεσμεύσεων και των υποχρεώσεων της κυβέρνησης και οργανώνεται εκστρατεία δράσης προκειμένου να παρακολουθείται η πρόοδος. Στόχος είναι η κυβέρνηση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και να καταστήσει τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων πιο συμμετοχικές και υπεύθυνες. Αυτή η προσέγγιση οδηγεί σε καλύτερα αποτελέσματα και μακρόχρονη αλλαγή και έχει τη δυνατότητα να αντιγραφεί ευρέως. Οι επιτυχίες του PPR περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός νέου συστήματος ραντεβού για τους ασθενείς ψυχικής υγείας που πηγαίνουν στα επείγοντα και τις μονάδες έκτακτης ανάγκης των νοσοκομείων σε ολόκληρη τη Βόρεια Ιρλανδία, την επανεγκατάσταση οικογενειών από υποβαθμισμένες περιοχές και την επαναδιαπραγμάτευση των σχεδίων αναμόρφωσης από τα οποία αποκλείστηκαν οι κάτοικοι.

Δείτε περισσότερα στο: <http://www.pprproject.org>

Μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι η πρακτική της εφαρμογής των κανόνων και των προτύπων που ορίζονται στο διεθνές δίκαιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στις πολιτικές και τις πρακτικές. Μια από τις πιο θεμελιώδεις δυναμικές μιας προσέγγισης με βάση τα δικαιώματα είναι ότι κάθε άνθρωπος είναι κάτοχός τους και ότι κάθε ανθρώπινο δικαίωμα έχει έναν αντίστοιχο φορέα. Ο κάτοχος του δικαιώματος έχει το δικαίωμα να διεκδικεί δικαιώματα, να ελέγχει τον κομιστή του δικαιώματος και ευθύνεται για το σεβασμό των δικαιωμάτων των άλλων⁽⁴⁾.

Η προσέγγιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων περιλαμβάνει τις αρχές των δικαιωμάτων του ανθρώπου όσον αφορά τη συμμετοχή, την ισότητα, την απαγόρευση των διακρίσεων και τη λογοδοσία. Στο πλαίσιο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εστιάζουμε σαφώς στη λογοδοσία του οφειλέτη έναντι των κατόχων δικαιωμάτων. Το κράτος πρέπει να είναι υπεύθυνο για την τήρηση των προτύπων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, καθώς και να είναι υπόλογο απέναντι σε νόμους και πολιτικές. Εάν δεν το κάνει, η αρχή της υποχρέωσης για λογοδοσία απαιτεί τη διάθεση μέσων ώστε οι δικαιούχοι να ζητούν και να λαμβάνουν αποζημίωση.

Επιπλέον, τα μέτρα κοινωνικής προστασίας που βασίζονται στα δικαιώματα βοηθούν τα κράτη να εκπληρώνουν διάφορες υποχρεώσεις για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, μεταξύ των οποίων: εξασφάλιση της απόλαυσης του δικαιώματος στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο φυσικής και ψυχικής υγείας, το δικαίωμα στην τροφή, το δικαίωμα στην εκπαίδευση, την προστασία των οικογενειακών παροχών και των παροχών μητρότητας, το δικαίωμα σε δίκαιη και ίση αμοιβή για εργασία, και τα ειδικά δικαιώματα ευάλωτων ομάδων όπως παιδιών, ηλικιωμένων ατόμων και ατόμων με αναπηρίες.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, παρόλο που η ελευθερία της φτώχειας γίνεται αποδεκτή ως ανθρώπινο δικαίωμα και η αποδοχή της θεωρείται αντικείμενο διάκρισης, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση δεν αναγνωρίζεται ως παράγοντας διακρίσεων σε πολλές χώρες, μεταξύ άλλων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η φτώχεια θεωρείται πολύ συχνά ότι απορρέει από διακρίσεις βάσει της «φυλής», του φύλου, της θρησκείας, της εθνικότητας ή της πολιτιστικής διαφοράς. Αν και μπορεί να συμβαίνει κάτι τέτοιο, η φτώχεια μπορεί να είναι παρούσα χωρίς καμία από τις παραπάνω διακρίσεις. Αυτό καταδεικνύει την ανάγκη εφαρμογής μιας ευρύτερης ανάλυσης, συμπεριλαμβανομένης της «φυλής» και της κοινωνικής ταξικής ανάλυσης, στο πλαίσιο μιας προσέγγισης της φτώχειας βασισμένης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

1.2. Ποια είναι τα εργαλεία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην ουσία έχουν να κάνουν με τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και τη δυνατότητα όλων να ζήσουν μια αξιοπρεπή ζωή. Δεν είναι όλες οι ανάγκες δικαιώματα. Όλοι έχουν ανάγκη για αγάπη, φιλία, προσωπική έκφραση και εκπλήρωση αλλά όσο κι αν αυτά είναι σημαντικά δεν αποτελούν Ανθρώπινα Δικαιώματα, αν και μερικές φορές μπορεί να εκφράζονται ως τέτοια. Αυτό που μας αφορά είναι τα δικαιώματα που καθιστούν τους ανθρώπους ικανούς να ζήσουν μια ζωή με αξιοπρέπεια -το δικαίωμα μη υποδούλωσης και κακομεταχείρισης, το δικαίωμα στη συνήθη νομική διαδικασία, σε τροφή και νερό, εκπαίδευση και υγεία, ανάμεσα σε άλλα.

Η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου καθορίζει ένα κοινό πρότυπο επίτευξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για όλους τους λαούς και όλα τα έθνη⁽⁵⁾. Ο όρος καθολικός είναι σημαντικός επειδή δηλώνει ισχύ σε όλους τους ανθρώπους, όχι μόνο τους πολίτες ενός κράτους, και υπερισχύει της κυριαρχίας των μεμονωμένων κρατών στη δίκαιη εφαρμογή του. Συνεπώς, η Οικουμενική Διακήρυξη είναι το σημείο εκκίνησης για όλες τις συζητήσεις γύρω από τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Οι δύο μεγάλες διακηρύξεις του 1966, τη Διεθνή Σύμβαση για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και τη Διεθνή Σύμβαση για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα καταρτίστηκαν ως τα βασικά μέσα εφαρμογής της Οικουμενικής Διακήρυξης και, μαζί με την Οικουμενική Διακήρυξη, συνιστούν αυτό που ονομάζεται κοινώς Bill of Rights. Οι συμβάσεις είναι διεθνείς συνθήκες που θέτουν νομικές υποχρεώσεις στα κράτη που τις επικυρώνουν.

Τα όργανα και τα εργαλεία που διαθέτει ο τομέας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υποχρεώνουν τα κράτη να εξαλείψουν τις διακρίσεις και να υλοποιήσουν προοδευτικά τα Ανθρώπινα Δικαιώματα που καλύπτονται από αυτά. Ορισμένα από αυτά τα δικαιώματα μπορεί να δείχνουν προφανή ή ακόμα και πεπαλαιωμένα, είτε επειδή τα θεωρούμε δεδομένα, είτε επειδή δεν μπορούμε να φανταστούμε ότι οι παραβιάσεις τους γίνονται ανεκτές στις σύγχρονες κοινωνίες. Η δουλεία είναι ένα καλό παράδειγμα. Λίγοι είναι αυτοί, εάν υπάρχουν, που θα υπερασπιστούν τη δουλεία, αλλά η εμπορία γυναικών με σκοπό την καταναγκαστική πορνεία αποτελεί μια σύγχρονη μορφή δουλείας. Ομοίως, η παιδική εργασία μπορεί να δημιουργήσει εικόνες βγαλμένες από τον Ντίκενς παιδιών που εργάζονται για πάρα πολλές και βλαβερές ώρες σε εργοστάσια, αντί των παιδιών στις μέρες μας που εργάζονται σε άθλιες συνθήκες σε εργοστάσια, κουζίνες ή αγροκτήματα, των οποίων τα Ανθρώπινα Δικαιώματα πρέπει επίσης να προστατεύονται.

Οι υποχρεώσεις των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εκτείνονται πολύ μακρύτερα από την αποφυγή παραβίασής τους από τα κράτη. Υπάρχει επίσης απαίτηση για σεβασμό των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - δηλαδή για την αποφυγή μέτρων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την απόλαυση του δικαιώματος. Ομοίως, υπάρχει καθήκον προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - δηλαδή να παρεμποδίζονται τρίτα μέρη (όπως ιδιωτικές εταιρείες) να διαταρράσσουν την άσκηση του δικαιώματος. Τέλος, υπάρχει η απαίτηση εκπλήρωσης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - δηλαδή της λήψης θετικών μέτρων που επιτρέπουν στους ανθρώπους να τα απολαμβάνουν⁽⁶⁾.

Όταν οι χώρες επικυρώνουν τα εργαλεία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, υπάρχουν ορισμένοι βασικοί κανόνες που ισχύουν:

- Πρέπει να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την προώθηση των κοινωνικών και οικονομικών δικαιωμάτων και πρέπει να ληφθούν μέτρα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
- Πρέπει να υπάρξει μετρήσιμη πρόοδος και μέγιστη εφαρμογή των διαθέσιμων πόρων.
- Δεν μπορεί να υπάρξει υποχώρηση, ακόμη και σε περιόδους λιτότητας, χωρίς προσεκτική διερεύνηση όλων των εναλλακτικών λύσεων, η έρευνα αυτή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις στους ανθρώπους που βρίσκονται σε συνθήκες φτώχειας και να καταδεικνύει τις ευθύνες σε σχέση με όλα τα άλλα δικαιώματα.
- Οι κυβερνήσεις υποχρεούνται κατά προτεραιότητα να παρέχουν ένα ελάχιστο σύνολο στόχων για κάθε ανθρώπινο δικαίωμα, συμπεριλαμβανομένης μιας πολιτικής, ενός σχεδίου δράσης και ενός προϋπολογισμού.
- Πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στις πιο ευάλωτες ομάδες στην κοινωνία, αναφέροντας τις επιπτώσεις που θα έχει σε αυτές το να τεθούν σε πολιτική προτεραιότητα. Πρέπει επίσης να αναφέρουν τα σχετικά επιτεύγματα που τις αφορούν και τις μεθόδους προστασίας που θα τεθούν σε εφαρμογή σε περίπτωση πτωχευσιμότητας(7).

1.3. Ορισμός της φτώχειας ως ζήτημα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Η φτώχεια ορίζεται σαφώς ως παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δηλώνει ότι: «Ο καθένας έχει δικαίωμα σε ένα βιοτικό επίπεδο κατάλληλο για την υγεία και την ευημερία τόσο τη δική του όσο και της οικογένειάς του, συμπεριλαμβανομένων της τροφής, της ένδυσης, της στέγασης και της ιατρικής περίθαλψης και των αναγκών κοινωνικών υπηρεσιών και το δικαίωμα στην ασφάλεια σε περίπτωση ανεργίας, ασθένειας, αναπηρίας, χηρείας, γήρατος ή άλλης έλλειψης βιοπορισμού σε περιστάσεις πέραν του ελέγχου του».

Η φτώχεια ορίστηκε για πρώτη φορά ως το ελάχιστο σημείο κάτω από το οποίο ήταν αδύνατο να διατηρηθεί σωματική λειτουργία(8). Αυτό το απόλυτο όριο απορρίφθηκε στην μεταπολεμική Ευρώπη, καθώς η φτώχεια σταδιακά ερμηνεύεται ως μια σχετική έννοια που ξεπερνά την έννοια της φτώχειας ως έλλειψη βασικών υλικών αναγκών προς μια έννοια που αναγνωρίζει την ανάγκη της κοινωνικής συμμετοχής στο πλαίσιο της συγκεκριμένης κοινωνίας στην οποία ζει κανείς.

Βασικά, αυτή η έννοια της σχετικής φτώχειας αναγνωρίζει ότι οι άνθρωποι ζουν σε κοινωνίες όπου η ευημερία τους μετριέται σε σχέση με τους κανόνες που ισχύουν σε αυτές. Αυτό σημαίνει ότι η φτώχεια δεν περιλαμβάνει μόνο την έλλειψη εισοδήματος και πόρων επαρκών για την εξασφάλιση ενός βιώσιμου βιοτικού επιπέδου, αλλά λαμβάνει επίσης υπόψη την υγεία, τη στέγαση, την εκπαίδευση, τις κοινωνικές διακρίσεις και τον αποκλεισμό και την έλλειψη συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων σε πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα (Ηνωμένα Έθνη, 1995, παρ. 19).

Η Επιτροπή Οικονομικών, Κοινωνικών και Πολιτιστικών Δικαιωμάτων, το όργανο των Ηνωμένων Εθνών που είναι επιφορτισμένο με την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και την ερμηνεία των δικαιωμάτων στο Σύμφωνο, το 2001 χαρακτήρισε τη φτώχεια «ανθρώπινη κατάσταση που την χαρακτηρίζει διαρκή ή χρόνια στέρηση πόρων, δυνατοτήτων, επιλογών, ασφάλειας και εξουσίας αναγκαία για την εξασφάλιση επαρκούς επιπέδου διαβίωσης και άλλων πολιτικών, πολιτιστικών, οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων» (Ηνωμένα Έθνη, 2001, παρ. 8). Ο κοινωνικός αποκλεισμός υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως έννοια που περιγράφει τις σωρευτικές επιπτώσεις της φτώχειας, των διακρίσεων και της ανισότητας, όπου η έλλειψη εισοδήματος και ο διαχωρισμός από τη λήψη αποφάσεων, τα κοινωνικά δίκτυα και τη πολιτιστική ενασχόληση βάζουν τους ανθρώπους στο

περιθώριο της κοινωνίας.

«Οι άνθρωποι λέγεται ότι ζουν σε συνθήκες φτώχειας εάν το εισόδημα και οι πόροι τους είναι τόσο ανεπαρκείς ώστε να τους αποτρέπουν από το να έχουν ένα βιοτικό επίπεδο που θεωρείται αποδεκτό στην κοινωνία στην οποία ζουν. Λόγω της φτώχειας τους, μπορεί να βρεθούν αντιμέτωποι/ες με πολλαπλά μειονεκτήματα λόγω ανεργίας, χαμηλού εισοδήματος, ανεπαρκούς στέγασης, ακατάλληλης υγειονομικής περίθαλψης και εμποδίων στη δια βίου μάθηση, την πολιτιστική δράση, τον αθλητισμό και την αναψυχή. Συχνά αποκλείονται και περιθωριοποιούνται από τη συμμετοχή σε δραστηριότητες (οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές) που αποτελούν τον κανόνα για τους άλλους ανθρώπους και η πρόσβαση τους στα θεμελιώδη δικαιώματα μπορεί να περιοριστεί».

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινή Έκθεση για την Κοινωνική Ένταξη 2004

Αυτός ο ορισμός ίσως περιγράφει καλύτερα τις ευρύτερες εμπειρίες ανθρώπων που βρίσκονται σε συνθήκες φτώχειας. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το κύριο μέτρο της χρηματικής φτώχειας είναι σχετικό και είναι το ποσοστό κινδύνου φτώχειας. Το 60% μέσο επίπεδο του εισοδήματος έγινε αποδεκτό από όλα τα κράτη μέλη ως δείκτης κινδύνου φτώχειας στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας μέχρι το 2010 και ο κίνδυνος φτώχειας είναι πλέον ένα από τα τρία στοιχεία για τη μέτρηση του αριθμού των ατόμων που αντιμετωπίζουν φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» - οι άλλες δύο είναι οι σοβαρές υλικές στερήσεις και τα νοικοκυριά χαμηλής έντασης εργασίας.

Τα εργαλεία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθόρισαν σημαντικούς δείκτες, συμπεριλαμβανομένου του ελάχιστου που πρέπει να κάνουν ή πρέπει να παρέχουν οι κυβερνήσεις για να εξασφαλίσουν την απόλαυση όλων αυτών των δικαιωμάτων. Συγκεκριμένα, υποδεικνύουν επίσης την προσέγγιση που πρέπει να ακολουθήσουν οι κυβερνήσεις για την εξάλειψη της φτώχειας. Φυσικά, το δίκαιο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποτελεί μόνο μέρος της επίλυσης της φτώχειας, αλλά παρέχει σημαντική προστασία και προσφέρει καθοδήγηση σε όσους αναπτύσσουν και εφαρμόζουν δράσεις και στρατηγικές κατά της φτώχειας. Πολλοί στόχοι για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι κοινοί με τους στόχους κατά της φτώχειας, ιδίως εκείνους που ασχολούνται με ζητήματα οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων. Σε ορισμένες χώρες, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι συνώνυμα της δράσης κατά της φτώχειας και είναι η προτιμώμενη προσέγγιση σε θέματα εισοδήματος, ιδιοκτησίας γης, συνδικαλιστικών αγώνων, υγείας και εκπαίδευσης.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ENANTIA ΣΤΗ ΦΤΩΧΕΙΑ: ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

«Πού, λοιπόν, αρχίζουν τα καθολικά δικαιώματα; Σε μικρά μέρη, κοντά στο σπίτι - τόσο κοντά και τόσο μικρά που δεν μπορούν να προβληθούν σε κανένα χάρτη του κόσμου. Ωστόσο, είναι οι κόσμοι του ατόμου, η γειτονιά στην οποία ζει, το σχολείο ή το πανεπιστήμιο που παρακολουθεί, το εργοστάσιο, το αγρόκτημα ή το γραφείο όπου εργάζεται. Αυτοί είναι οι τόποι όπου κάθε άνδρας, γυναίκα και παιδί επιδιώκει ίση δικαιοσύνη, ίσες ευκαιρίες, ίση αξιοπρέπεια χωρίς διακρίσεις. Αν αυτά τα δικαιώματα δεν έχουν νόημα εκεί, δεν έχουν νόημα πουθενά. Χωρίς τη δράση των ενεργών πολιτών για να τα διατηρήσουμε κοντά μας, μάταια θα ψάχνουμε για πρόοδο πιο μακριά».

Eleanor Roosevelt: The Great Question, 1958⁽¹⁸⁾

Αυτό το μέρος του εγχειριδίου εξετάζει τους τρόπους ενσωμάτωσης μιας προσέγγισης βασισμένης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα σε πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές στρατηγικές, πολιτικές και πρακτικές,

για την πρόληψη και την εξάλειψη της φτώχειας ως παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης της φτώχειας με βάση τα δικαιώματα, όπως προωθείται από το ΕΑΡΝ.

Το όραμα και οι αξίες του ΕΑΡΝ δηλώνουν σαφώς:

- Εργαζόμαστε για μια κοινωνική Ευρώπη χωρίς φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με πρόσβαση σε οικονομικά, πολιτιστικά και κοινωνικά δικαιώματα για όλους.
- Η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελεί άρνηση των θεμελιωδών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αδυναμία σεβασμού και προστασίας της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Ομοίως, αυτό το μέρος βασίζεται στην πολυετή εξειδίκευση του ΕΑΡΝ στην εμπλοκή των ενδιαφερομένων, η οποία επιτρέπει στα άτομα που βιώνουν φτώχεια να εμπλακούν στην ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών, καθιστώντας τους στρατηγικούς εταίρους, στην επιδίωξή τους να εξασφαλίσουν τα δικαιώματά τους, αντί να τους θεωρεί «ομάδες στόχους» ή παθητικούς αποδέκτες. Αυτό διακρίνει την προσέγγιση που βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην ανάπτυξη από μια προσέγγιση ευημερίας ή βασικών αναγκών όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του κράτους, αφενός, και των ατόμων και των τοπικών κοινοτήτων, αφετέρου. Προσφέρει επίσης νομικά μέσα και θεσμούς - τους νόμους και το δικαστικό σύστημα - ως μέσο για την εξασφάλιση των ελευθεριών και της ανθρώπινης ανάπτυξης.

Το κεφάλαιο αυτό περιέχει συγκεκριμένα μέρη για το τι μπορούν να κάνουν τα μέλη του ΕΑΡΝ, ως ακολούθως:

- Με βάση τις βασικές αρχές μιας προσέγγισης με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Ενδυνάμωση και συμμετοχή με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Εκπαίδευση και ανάπτυξη ικανοτήτων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Διαμόρφωση πολιτικών και κοινωνικοοικονομικών στρατηγικών για την καταπολέμηση της φτώχειας
- Χρήση μιας προσέγγισης με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην υπεράσπιση της φτώχειας και στην άσκηση πίεσης σε θέματα πολιτικής
- Ενσωμάτωση μιας προσέγγισης με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην αντιμετώπιση της φτώχειας μέσω της παροχής υπηρεσιών
- Δημιουργία συμπράξεων μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων για την προώθηση μιας προσέγγισης με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Συμμετοχή στην παρακολούθηση και αξιολόγηση της πολιτικής, της πρακτικής και της επιβολής των πλαισίων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών σχεδίων δράσης
- Εμπλοκή στις διαδικασίες της κοινωνίας των πολιτών και στις εκστρατείες για την επικύρωση των συνθηκών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

3.1. Βασικές αρχές για την ενσωμάτωση μιας προσέγγισης βασισμένης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη μάχη ενάντια στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό

Το πρώτο βήμα στην ενσωμάτωση μιας προσέγγισης σχετικά με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη δουλειά κατά της φτώχειας είναι να διασφαλιστεί ότι εφαρμόζονται οι κατάλληλες βασικές αρχές στη στρατηγική, την πολιτική και την πρακτική που βασίζονται στο πλαίσιο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την προστασία των πολιτικών, πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων.

Οι κανόνες και οι αρχές της νομοθεσίας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση της φτώχειας και στην καθοδήγηση όλων των δημόσιων πολιτικών που επηρεάζουν τους ανθρώπους που ζουν σε φτώχεια⁽²⁰⁾.

Οι κοινές αρχές για μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα έχουν οριστεί ως **αρχές «PANEL»** και έχουν υιοθετηθεί από τις επιτροπές των Ηνωμένων Εθνών και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της Αυστραλιανής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα της Σκωτίας⁽²¹⁾. Αυτές οι αρχές μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά την ανάπτυξη και την αναθεώρηση της οικονομικής και κοινωνικής στρατηγικής, της πολιτικής και της παροχής υπηρεσιών.

Οι αρχές PANEL είναι:

Συμμετοχή

Ο καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει σε αποφάσεις που επηρεάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματά του. Η συμμετοχή πρέπει να είναι ενεργή, ελεύθερη και ουσιαστική και να δίνει προσοχή στα ζητήματα της προσβασιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε πληροφορίες με τη μορφή και τη γλώσσα που μπορεί να γίνει κατανοητή.

Ευθύνη

Η λογοδοσία απαιτεί αποτελεσματική παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τα πρότυπα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την επίτευξη των στόχων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και αποτελεσματικές προσφυγές για παραβιάσεις των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Για να είναι αποτελεσματική η λογοδοσία, πρέπει να υπάρχουν κατάλληλοι νόμοι, πολιτικές, θεσμοί, διοικητικές διαδικασίες και μηχανισμοί έννομης προστασίας για την εξασφάλιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η αποτελεσματική παρακολούθηση της συμμόρφωσης και η επίτευξη των στόχων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων απαιτεί επίσης την ανάπτυξη και τη χρήση κατάλληλων δεικτών για αυτά⁽²²⁾.

Απαγόρευση των διακρίσεων και ισότητα

Μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα σημαίνει ότι όλες οι μορφές διακρίσεων κατά την υλοποίηση των δικαιωμάτων πρέπει να απαγορεύονται, να αποτρέπονται και να εξαλείφονται. Σημαίνει επίσης ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στους ανθρώπους στις πλέον περιθωριοποιημένες ή ευάλωτες καταστάσεις που αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα εμπόδια στην πραγματοποίηση των δικαιωμάτων τους.

Ενδυνάμωση

Ο/Η καθένας/μία δικαιούται να διεκδικήσει και να ασκήσει τα δικαιώματά του και τις ελευθερίες του. Τα άτομα και οι κοινότητες πρέπει να κατανοούν τα δικαιώματά τους και να συμμετέχουν πλήρως στην ανάπτυξη πολιτικής και πρακτικών που επηρεάζουν τη ζωή τους.

Νομιμότητα

Μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα απαιτεί ο νόμος αναγνωρίζει τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τις ελευθερίες ως νομικά εκτελεστά δικαιώματα και ο ίδιος ο νόμος είναι συνεπής με τις αρχές των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3.2. Ενδυνάμωση και συμμετοχή⁽²³⁾

Μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι πιο αποτελεσματική όταν προωθεί την ενδυνάμωση, το δικαίωμα συμμετοχής και δίνει στους ανθρώπους τη δυνατότητα να εκφράσουν τις

απόψεις τους σχετικά με τις πολιτικές και τις πρακτικές που τους επηρεάζουν⁽²⁴⁾. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί όταν οι κυβερνήσεις εξασφαλίσουν την ενεργό, ελεύθερη, ενημερωμένη και ουσιαστική συμμετοχή των ατόμων που αντιμετωπίζουν φτώχεια σε όλα τα στάδια της αναπτυξιακής διαδικασίας. Αυτό περιλαμβάνει το σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών που τις επηρεάζουν. Η διαδικασία πρέπει να περιλαμβάνει τους φτωχότερους και πιο κοινωνικά αποκλεισμένους και απαιτεί:

- Ανάπτυξη ικανοτήτων και εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας.
- Διαφάνεια και ίση πρόσβαση στην πληροφορία.
- Δημιουργία ειδικών μηχανισμών και θεσμικών ρυθμίσεων, σε διάφορα επίπεδα λήψης αποφάσεων, για την αντιμετώπιση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι πιο κοινωνικά αποκλεισμένοι άνθρωποι όσον αφορά την αποτελεσματική τους συμμετοχή.
- Επαρκή εκπροσώπηση σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων από ομάδες που κινδυνεύουν περισσότερο να βιώσουν φτώχεια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αντιμετωπίζουν συχνά μειονεκτήματα και διακρίσεις λόγω φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικής ή άλλης γνώμης, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης, υλικών αγαθών, γέννησης ή άλλης κατάστασης.
- Υποστήριξη και ενδυνάμωση για να εκφράσουν τις απόψεις τους.
- Προστασία ατόμων, κοινοτικών οργανώσεων, κοινωνικών κινημάτων, ομάδων και άλλων μη κυβερνητικών οργανώσεων που υποστηρίζουν και υπερασπίζονται τα δικαιώματα εκείνων που ζουν σε συνθήκες φτώχειας.

Το έργο Φωνές - Παράδειγμα της ενδυνάμωσης των ανθρώπων προκειμένου να συμμετέχουν στη διαμόρφωση των αποφάσεων

Το έργο αυτό συγκεντρώνει ανθρώπους που συμμετέχουν σε ΜΚΟ σε τρεις ευρωπαϊκές χώρες: στην Ισπανία, στην Andecha Participacion y Trabajo Comunitario και στην ATD Fourth World - στην Πολωνία, ATD Fourth World-Πολωνία, και στην Ιρλανδία, ATD Fourth World-Ιρλανδία. Εκτός από τους ανθρώπους που ζουν σε συνθήκες φτώχειας, το έργο αυτό περιλαμβάνει επαγγελματίες από τις τοπικές αρχές και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2016 και χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο κεφάλαιο Συμμετοχή της Κοινωνίας των Πολιτών. Στόχος είναι να εμβυθισθούν οι συζητήσεις σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης, εστιάζοντας σε μια κοινωνικά συμπεριληπτική Ευρώπη όπως περιγράφεται στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Η συνοχή επιδεινώνεται μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και πολλών πολιτών, ιδίως εκείνων που ζουν σε συνθήκες φτώχειας. Για να αντιστραφεί αυτή η επιδείνωση, το έργο ευνοεί τη συμμετοχή ατόμων που αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό.

Με τη συμμετοχή μας σε αυτό το έργο, ελπίζουμε ότι θα κατανοήσουμε καλύτερα την ουσία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, του έργου του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων και της δουλειάς της ΕΕ για τη διασφάλιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των πολιτών της. Είναι σημαντικό να ενσωματωθεί η συμμετοχή των ατόμων που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και αποκλεισμού, προκειμένου να καθοριστεί ο βαθμός στον οποίο αυτοί οι μηχανισμοί είναι αποτελεσματικοί και πώς τους επηρεάζουν όλες οι πολιτικές της ΕΕ. Ξεκινά από τις εμπειρίες τους να αναπτύξουν από κοινού την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η εφαρμογή της πολιτικής εκτελείται επί τόπου και να αναπτύσσει προτάσεις για βελτίωση. Στο τελικό στάδιο αυτού του έργου, οι ομάδες θα αναπτύξουν αποτελεσματικές συστάσεις και προτάσεις για την οικοδόμηση μιας Ευρώπης που θα είναι πιο συμπεριληπτική για όλους. Είναι σαφές ότι εάν οι πολιτικές είναι θετικές και συμπεριληπτικές για όσους αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες, θα είναι συμπεριληπτικές για όλους.

Δείτε περισσότερα στο:

<http://www.atd-fourthworld.org/voices-margins-considering-europe-people- living-poverty>

3.3. Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την ανάπτυξη δεξιοτήτων

Η υιοθέτηση μιας προσέγγισης που βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για να επηρεάσει τη χάραξη πολιτικής από τα άτομα που βιώνουν τη φτώχεια και τις ΜΚΟ τους απαιτεί ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων, γνώσεων και δραστηριοτήτων. Η αλλαγή ή η υιοθέτηση διαφορετικών νοοτροπιών, στάσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών απαιτούνται συχνά για να γίνει πραγματικότητα μια πιο συμμετοχική μορφή πρακτικής.

Πολλοί από εκείνους των οποίων τα συμφέροντα υποστηρίζονται στη δουλειά που βασίζεται στα δικαιώματα δεν είναι συνηθισμένοι να σκέπτονται γύρω από τα δικαιώματά τους ούτε γνωρίζουν συνήθως τις νομικές διατάξεις ή τις συμβάσεις που υπάρχουν για τη διασφάλισή τους. Μια εκπαιδευτική διαδικασία που επιτρέπει στους ανθρώπους να μάθουν για τα δικαιώματά τους και το ρόλο τους είναι, συνεπώς, συνήθως μια απαίτηση των συμμετοχικών προσεγγίσεων στην κοινωνική αλλαγή. Στόχος θα ήταν να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες να εντοπίζουν τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων, να διεκδικούν τα δικά τους δικαιώματα και να συμμετέχουν σε συμπράξεις.

Κατά την ανάληψη ενός ζητήματος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι οργανώσεις πρέπει να είναι σαφείς σχετικά με:

- Το σωστό
- Πώς παραβιάζεται
- Ποιοι μηχανισμοί αποκατάστασης είναι διαθέσιμοι
- Πώς μπορεί να παρακολουθείται η πρόοδος

Υπάρχουν διάφορες οδοί και προσεγγίσεις για τον εξοπλισμό των ανθρώπων με τη γνώση, όπως η συμμετοχική έρευνα και η παροχή εκπαίδευσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα⁽²⁵⁾. Η γνώση των δικαιωμάτων δεν είναι κατ' ανάγκη επαρκής για την πραγματοποίησή τους, η οποία συνήθως περιλαμβάνει την εξέταση, την αμφισβήτηση και τη μετατροπή των καθιερωμένων σχέσεων εξουσίας. Οι συμπράξεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το είδος των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που χρειάζονται τα μέλη τους.

Πλατφόρμα Δικαιωμάτων στο Δουβλίνο

Η πλατφόρμα για τα δικαιώματα παρέχει κατάρτιση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τις προσεγγίσεις που βασίζονται σε δικαιώματα για ακτιβιστές στην κοινότητα. Η στρατηγική της κατάρτισης έχει δύο διαφορετικές πτυχές. Η πρώτη είναι μια γενική εκπαιδευτική ενότητα για μια σειρά κοινοτικών οργανώσεων - το περιεχόμενο που καλύπτει περιλαμβάνει τη γνώση των εργαλείων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Ανθρώπινα Δικαιώματα καθώς και την εξερεύνηση των βασικών στοιχείων μιας προσέγγισης βασισμένης σε αυτά. Ο δεύτερος τομέας είναι πιο στοχοθετημένος, και είναι για εντατική δουλειά με επιλεγμένες ομάδες για μια χρονική περίοδο – κατά την οποία γίνεται προσδιορισμός των προτεραιοτήτων, διαχωρισμός του ζητήματος των δικαιωμάτων, εντοπισμός της έκτασης του θέματος και αναζήτηση της κατάλληλης νομοθεσίας ή νόμου που παραβιάζεται ή παραβιάζονται.

Δείτε περισσότερα στο: www.therightsplatform.ie

Η εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του δικαιώματος στην εκπαίδευση και αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως ανθρώπινο δικαίωμα από μόνο του. Η γνώση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών θεωρείται θεμελιώδες εργαλείο για να διασφαλιστεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων όλων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την άμεση συμμετοχή ατόμων με εμπειρία στη φτώχεια να κατανοήσουν το ρόλο τους ως κατόχων δικαιωμάτων και τις ευθύνες των δικαιούχων δικαιωμάτων.

Η εκπαίδευση θα πρέπει να περιλαμβάνει αξίες όπως η ειρήνη, η μη διάκριση, η ισότητα, η δικαιοσύνη, η μη βία, η ανεκτικότητα και ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Η ποιοτική εκπαίδευση βασισμένη στην προσέγγιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σημαίνει ότι τα δικαιώματα εφαρμόζονται σε όλο το εκπαιδευτικό σύστημα και σε όλα τα περιβάλλοντα μάθησης⁽²⁶⁾.

Η ενσωμάτωση μιας προσέγγισης με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην κατάρτιση, τα προσόντα και τη συμμετοχή των εργαζομένων ενισχύει την πρακτική. Για παράδειγμα, από το 1994, τα προγράμματα κοινωνικής εργασίας έχουν διδάξει ότι η προσέγγιση που βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα απαιτεί την κατανόηση ότι η φτώχεια είναι πολυδιάστατη, και συμπεριλαμβάνει όχι μόνο ένα χαμηλό εισόδημα, αλλά και άλλες μορφές στέρησης και απώλειας αξιοπρέπειας και σεβασμού⁽²⁷⁾.

Η **ανάπτυξη ικανοτήτων** αναφέρεται στη διαδικασία βελτιστοποίησης των δεξιοτήτων των ατόμων και

στη θεσμική υποστήριξη ενός ή περισσότερων οργανισμών. Η διαδικασία έχει ως στόχο να διευκολύνει τους ενδιαφερόμενους να αναπτύξουν τις ικανότητές τους σε ατομικό, οργανωτικό και εθνικό επίπεδο. Άνθρωποι που ανήκουν στον εξωτερικό κύκλο ενδιαφέροντος συχνά αλληλεπιδρούν με τους ενδιαφερόμενους συγκεκριμένα για να τους ενδυναμώσουν και να τους εξοπλίσουν με την ικανότητα να επιφέρουν τις αλλαγές που τους συμφέρουν. Οι άνθρωποι οργανώνουν και χρησιμοποιούν ευκαιρίες για να επιφέρουν τις αλλαγές που επιθυμούν. Σε ατομικό και οργανωτικό επίπεδο, αυτό μπορεί να γίνει μέσω της κατάρτισης, της πρόσβασης και της διάδοσης πληροφοριών, των φόρουμ ανταλλαγής, της διευκόλυνσης και της καθοδήγησης, της συμβουλευτικής υποστήριξης, της διδασκαλίας και των συστημάτων αδελφοποίησης, της συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων, δικτύωσης και αλληλοτροφοδότησης⁽²⁸⁾.

Παράδειγμα ανάπτυξης συνηγορίας και ανάπτυξης ικανοτήτων στην ανάπτυξη πολιτικών σε εθνικό επίπεδο - Αλβανία Πλαίσιο Αναπτυξιακής Βοήθειας των Ηνωμένων Εθνών (UNDAF) (2006-2010):

Η Ομάδα των Ηνωμένων Εθνών στην Αλβανία χρησιμοποίησε μια καινοτόμο προσέγγιση που ονομάζεται ευρηματική έρευνα (AI) για να αντλήσει ιδέες σχετικά με την πορεία προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης της Αλβανίας. Η AI είναι μια φιλοσοφία διαχείρισης της οργανωτικής αλλαγής και προσέγγιση στην ανθρώπινη ανάπτυξη, που βασίζεται σε μια συλλογική θεώρηση ενός επιθυμητού μέλλοντος («πού θέλουμε να είμαστε σε πέντε χρόνια;»). Σε αντίθεση με τις πιο αναδρομικές ή στατικές προσεγγίσεις «ανάλυσης προβλημάτων», η AI είναι μια σχετικά δυναμική, συνεκτική και προορατική διαδικασία μέσω της οποίας ένα κοινό όραμα μεταφράζεται σε μια μελλοντική ατζέντα αλλαγής.

Η Ομάδα δημιούργησε μια ειδική ομάδα εργασίας για να αναπτύξει τους στόχους του εργαστηρίου προτεραιότητας της UNDAF. Διεξήχθησαν συνεντεύξεις σε διάφορα μέρη της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούσων περιφερειών και κοινοτήτων. Εκπρόσωποι της κυβέρνησης, της κοινωνίας των πολιτών, των παρόχων βοήθειας και του ΟΗΕ χρησίμευσαν ως συνεντευξιαστές και ήταν επίσης μεταξύ των ερωτηθέντων. Πραγματοποιήθηκε μια άνευ προηγουμένου διευθέτηση για τη συμμετοχή νεαρών ανδρών και γυναικών στο εργαστήριο προτεραιότητας της UNDAF. Συμπεριελήφθησαν μέλη μειονεκτούσων ομάδων (π.χ. άτομα με αναπηρίες, Ρομά και πολύ φτωχά νοικοκυριά).

Τα αποτελέσματα στα οποία είχαν φτάσει τα δίκτυα των βασικών ενδιαφερομένων μερών που δημιουργήθηκαν για την άσκηση της CCA καθώς και η διαδικασία οικοδόμησης συναίνεσης για τους αναπτυξιακούς στόχους της Χιλιετίας, βρήκαν τη θέση τους στην άσκηση της UNDAF. Οι θεματικές ομάδες της CCA και της UNDAF επεκτάθηκαν για να συμπεριλάβουν και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Η εφαρμογή της UNDAF, αρχής γενομένης το 2006, θα στηρίζεται σταθερά σε εδραιωμένα δίκτυα και εταιρικές σχέσεις και η προσέγγιση AI θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται μέσω κοινού προγραμματισμού.

Υπάρχουν ορισμένες αρχές που απαιτούνται για την ανάπτυξη ικανοτήτων οι οποίες περιλαμβάνουν:

- Την άμεση συμμετοχή των εμπλεκόμενων ατόμων ή οργανισμών
- Η ανάπτυξη ικανοτήτων χρειάζεται χρόνο για να έχει αντίκτυπο
- Πρέπει να συμβαίνει σε διαφορετικά επίπεδα, π.χ. ατομικό, οργανωτικό και θεσμικό επίπεδο
- Είναι σημαντικό να είστε ευέλικτοι καθώς δεν υπάρχει κανόνας για την ανάπτυξη ικανοτήτων.

Το ΕΑΡΝ της Πορτογαλίας αναπτύσσει τις ικανότητες των ανθρώπων που βιώνουν φτώχεια και των ΜΚΟ τους, για να επηρεάσουν τη διαμόρφωση πολιτικής τα τελευταία χρόνια.

Επιρροή στη διαμόρφωση πολιτικής – ο ρόλος των ανθρώπων που βιώνουν φτώχεια και των ΜΚΟ τους.

Από το 2009, το EAPN Πορτογαλίας προωθεί τα Εθνικά και Τοπικά Συμβούλια των Πολιτών. Αυτές οι ομάδες αποτελούνται από πολίτες που ζούσαν ή ζουν σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και έχουν ως κύριο στόχο να τους δίνουν φωνή σε θέματα που σχετίζονται άμεσα με την κατάστασή τους. Παίζουν επίσης έναν όλο και μεγαλύτερο ρόλο στον καθορισμό των προτεραιοτήτων του EAPN μέσω ενός Εθνικού Συμβουλίου και των εθνικών συνεδριάσεων των ατόμων που βιώνουν φτώχεια. Η συμμετοχή αποτελεί βασική στρατηγική για το EAPN Πορτογαλίας και με αυτές τις ομάδες αναπτύσσονται ενέργειες ευαισθητοποίησης στα σχολεία για ένα σύνολο διαφορετικών εθνικών, περιφερειακών και τοπικών θεματικών όπως η κατάρτιση, οι εκστρατείες (παράδειγμα: προκαταλήψεις και ένταξη – <http://www.eapn.pt/campanha/25/despis-os-preconceitos-e-vestir-a-inclusao>),

Είναι επίσης σημαντικό να τονιστεί ότι το EAPN αυτό αποφάσισε να αλλάξει το καταστατικό του για να διασφαλίσει την ένταξη όσων βιώνουν φτώχεια, και συμμετέχουν στην LCC, ως μέλη. Μέχρι στιγμής, μόνο οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ή μεμονωμένα άτομα μπορούν να είναι μέλη του EAPN, αλλά με αυτή την αλλαγή οι συμμετέχοντες της LCC μπορούν επίσης να είναι ελεύθερα μέλη (δεν υποχρεούνται να καταβάλλουν συνδρομή) στον οργανισμό.

Μία από τις σχετικές δράσεις επιρροής έχει να κάνει με τα εθνικά φόρουμ στα οποία τα μέλη των συμβουλίων είναι πρωταγωνιστές. Τα Φόρουμ είναι ετήσια και έχουν ως κύριο στόχο την ενίσχυση της εσωτερικής κρίσιμης συζήτησης μεταξύ αυτών των πολιτών γύρω από κάποια βασικά ζητήματα που επηρεάζουν τη ζωή και την ενεργό συμμετοχή τους. Στο τελευταίο Φόρουμ - το 2016 - τα μέλη των Τοπικών Πολιτών έγιναν στο Εθνικό Κοινοβούλιο παραλήπτες σειράς ερωτημάτων που έθεσαν απευθείας στα πολιτικά κόμματα.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την δουλειά που γίνεται: <http://participacao.eapn.pt>

Το EAPN τόνισε στο κείμενο «Δίνοντας φωνή στους πολίτες»⁽²⁹⁾ πόσο σημαντικό είναι να επενδύσει στην ανάπτυξη ικανοτήτων και εντόπισε 3 τομείς που θα ήταν χρήσιμοι για την ανάπτυξη μιας πολιτικής που να βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα:

- Να οργανωθεί η κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων ώστε να βελτιώσουν την ικανότητά τους να οργανώνουν ουσιαστικό διάλογο με τους ενδιαφερόμενους, με τη συμμετοχή ατόμων με άμεση εμπειρία φτώχειας.
- Αυτές οι εκπαιδευτικές συνεδρίες να επικεντρωθούν χρησιμοποιώντας διαφορετικές (δημιουργικές και μη συμβατικές) μεθοδολογίες, γνώση των πραγματικών συνθηκών διαβίωσης στη φτώχεια, άλλα παραδείγματα επιτυχημένων συμμετοχικών διαδικασιών.
- Να επενδύσουμε στη συνεχή ανάπτυξη ικανοτήτων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στην προετοιμασία προτάσεων ποιότητας, συνηγορίας και άσκησης πίεσης που θα συμβάλλουν στη βελτίωση της διαδικασίας διαβούλευσης, διαλόγου και συνεργασίας.

3.4 Διαμόρφωση πολιτικών και κοινωνικο-οικονομικών στρατηγικών για την καταπολέμηση της φτώχειας

Η Ατζέντα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του 2030 επιβεβαιώνει ότι η κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική ανάπτυξη βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση. Η χάραξη πολιτικής για την αειφόρο ανάπτυξη περιλαμβάνει την ενίσχυση ενός θετικού κύκλου, όπου οι πτυχές αυτές ενδυναμώνουν παρά υπονομεύουν η μία την άλλη. Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα θα πρέπει να θεωρηθούν ενεργό κομμάτι του

αναπτυξιακού μοντέλου και όχι απλά και μόνο ένα παθητικό αποτέλεσμα.

Όπως ορίζεται στο Κεφάλαιο 1, υπάρχουν ισχυρά οικονομικά επιχειρήματα για μια προσέγγιση βασισμένη στα δικαιώματα όσον αφορά την οικονομική ανάπτυξη. Το Δανέζικο Ινστιτούτο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δημοσίευσε το Μάιο του 2017 μια ανάλυση με τίτλο «Ανθρώπινα Δικαιώματα και Οικονομική Ανάπτυξη»⁽³⁰⁾, με βάση 167 χώρες μεταξύ των ετών 1981 και 2011, η οποία δείχνει ότι η ελευθερία και το δικαίωμα συμμετοχής έχουν θετικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη. Οι παρατηρητές υποστηρίζουν ότι η επένδυση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα γενικά αποτελεί βάρος για την οικονομική ανάπτυξη, αλλά η ανάλυση αυτή δείχνει ότι σε παγκόσμιο επίπεδο δεν υπάρχει συρρίκνωση της οικονομικής ανάπτυξης που να σχετίζεται με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Αυτό σημαίνει ότι με την επένδυση σε αυτά, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης μιας χώρας είναι πιθανό να αυξηθεί.

Μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για την ανάπτυξη πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών στρατηγικών για την καταπολέμηση της φτώχειας απαιτεί από τις κυβερνήσεις και τις οργανώσεις Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

- Να βάλουν την ισότητα στις κοινωνικές σχέσεις και τη διάσταση της εξουσίας στη συζήτηση για την κατανόηση της φτώχειας.
- Να χρησιμοποιήσουν έναν ευρύτερο ορισμό της φτώχειας, που να είναι συνδυασμός της εισοδηματικής φτώχειας, της φτώχειας της ανθρώπινης ανάπτυξης και του κοινωνικού αποκλεισμού, να απομακρυνθούν από τον ένα μόνο δείκτη που βασίζεται στο εισόδημα και να κινηθούν προς μια ευρύτερη έννοια της ανθρώπινης ανάπτυξης⁽³¹⁾.
- Να ενσωματώσουν τόσο τα πρότυπα όσο και τις αρχές των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη χάραξη πολιτικών σε διεθνές, εθνικό και τοπικό επίπεδο, καθώς και στην καθημερινή λειτουργία των οργανώσεων και της πρακτικής.
- Βασικές πολιτικές για το πλήρες φάσμα των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Η σχέση μεταξύ φτώχειας και άρνησης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ιδίως των οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, γίνεται σαφέστερη.
- Δημιουργία συστημάτων κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής πρόνοιας που είναι κοινωνικά μετασχηματιστικά, μειώνουν την ανισότητα, δημιουργούν κοινωνική δικαιοσύνη και αποτρέπουν παραβιάσεις των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων⁽³²⁾.
- Αναλύστε τα διαρθρωτικά αίτια των διακρίσεων και της φτώχειας, και όχι μόνο τα συμπτώματά τους. Μια ανάλυση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα μπορεί να αποκαλύψει κενά όσον αφορά την ικανότητα στη νομοθεσία, τα θεσμικά όργανα, τις πολιτικές και τη φωνή των ανθρώπων⁽³³⁾.
- Αναλύστε τον αντίκτυπο της κυβερνητικής δράσης ή της αδράνειας στις κοινότητες και τα άτομα που βιώνουν τη φτώχεια.

- Ανασκευάστε τους μύθους για τους ανθρώπους που ζουν στη φτώχεια και τις τρέχουσες λύσεις που βασίζονται σε αυτές.

- Να προχωρήσουμε στην αλλαγή του παραδείγματος του τρόπου αντιμετώπισης της ευρύτερης θεώρησης της φτώχειας και της παραβίασης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (βλέπε παραδείγματα παρακάτω).

Το **Καθήκον του Δημόσιου Τομέα της Ιρλανδίας** (2014) καταδεικνύει αυτή την αλλαγή στο επίκεντρο σε εθνικό επίπεδο από την εξυπηρέτηση των αναγκών στην ενδυνάμωση και την οικοδόμηση της ικανότητας των ατόμων και των κοινοτήτων. Αυξάνει την ικανότητα των ατόμων που είναι υπεύθυνα για την εκπλήρωση των δικαιωμάτων να αναγνωρίζουν και να σέβονται τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για παράδειγμα στους τομείς της υγείας, των τοπικών αρχών, των παρόχων δημόσιων υπηρεσιών, όπως η περίθαλψη, η στέγαση, η ενέργεια κλπ.⁽³⁵⁾. Αποσαφηνίζει τις υποχρεώσεις τους και εκείνες άλλων ενδιαφερομένων.

Το Καθήκον του Δημόσιου Τομέα της Ιρλανδίας - Παράδειγμα προσέγγισης που βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην ανάπτυξη πολιτικής στρατηγικής.

Το άρθρο 42 του Ιρλανδικού Νόμου της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Ισότητα του 2014 θέτει θετικό καθήκον στους φορείς του δημόσιου τομέα να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη για εξάλειψη των διακρίσεων, την προώθηση της ισότητας και την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην καθημερινή τους εργασία, δηλώνοντας ότι:

κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, λαμβάνει υπόψη την ανάγκη για:

- *Εξάλειψη των διακρίσεων*
- *Προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της μεταχείρισης του προσωπικού και των προσώπων στα οποία παρέχει υπηρεσίες*
- *Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των μελών, του προσωπικού και των προσώπων στα οποία παρέχει υπηρεσίες*

Αυτό σημαίνει ότι οι δημόσιοι φορείς πρέπει να λαμβάνουν υπόψη αυτά τα σημεία κατά την προετοιμασία των στρατηγικών τους σχεδίων και κατά τη διαμόρφωση των πολιτικών και των πρακτικών τους. Συνεπώς, οι δημόσιοι οργανισμοί πρέπει να

A) Αξιολογούν και προσδιορίζουν τα θέματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ισότητας που σχετίζονται με τη λειτουργία τους.

B) Προσδιορίζουν τις εφαρμοζόμενες πολιτικές και πρακτικές για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων.

Γ) Δημοσιοποιούν κατά τρόπο προσιτό στο κοινό τις εξελίξεις και τα επιτεύγματά τους στο θέμα αυτό.

Η διαβούλευση και η συμμετοχή μαζί με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτήτων που προσεγγίζουν και χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες, αποτελεί σημαντικό μέρος του καθήκοντος δημόσιας υπηρεσίας, η εφαρμογή του οποίου θα υποστηριχθεί από την Ιρλανδική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ισότητας

Δείτε περισσότερα στο <https://www.ihrec.ie/publications/>

Η Σκωτία εφαρμόζει μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα σε κοινωνικές και οικονομικές πολιτικές όπως φαίνεται στα παραδείγματα παρακάτω.

Σκωτία – Παραδείγματα κοινωνικών και οικονομικών στρατηγικών που εφαρμόζουν μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα:

1. Κοινωνική Φροντίδα - Η Σκωτσέζικη Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συνεργάστηκε με την κυβέρνηση και πολλούς άλλους οργανισμούς για την ενσωμάτωση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην περίθαλψη⁽³⁶⁾. Τον Σεπτέμβριο του 2012, οι Συστάσεις της Κοινωνικής Πλατφόρμας για την Περίθαλψη⁽³⁷⁾ δήλωναν ότι οι υπηρεσίες περίθαλψης δεν αποτελούν κόστος, όπως γενικά γίνεται αντιληπτό, αλλά κοινωνική επένδυση για τη βιωσιμότητα των ευρωπαϊκών κοινωνιών και μια υποβαθμισμένη πηγή απασχόλησης. Συστήνει ο τομέας της παροχής φροντίδας να σέβεται τα δικαιώματα των ατόμων, να περιλαμβάνει όλους τους φορείς παροχής φροντίδας, να εγγυάται την πρόσβαση στις υπηρεσίες και να προάγει την κοινωνική ένταξη.
2. Αστεγία – Η κυβέρνηση της Σκωτίας ψήφισε ένα νόμο για τους αστέγους με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (31 Δεκεμβρίου 2012)⁽³⁸⁾ με τη δέσμευση ότι όλα τα άτομα που θεωρούνται άσκοπα άστεγοι από τις τοπικές αρχές να έχουν δικαίωμα διαμονής ως νόμιμο δικαίωμα. Η αντιμετώπιση και η πρόληψη της έλλειψης στέγης θεωρείται ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση της φτώχειας και την προώθηση της οικονομικής ένταξης. Η κυβέρνηση της Σκωτίας συνεργάζεται με εταίρους από την τοπική κυβέρνηση, την υγεία και τον τρίτο τομέα για τη θέσπιση πολιτικών, καθοδήγησης και νομοθεσίας για την πρόληψη και την ανακούφιση από την έλλειψη στέγης και την εξασφάλιση ότι κάθε άστεγος μπορεί να λαμβάνει πληροφόρηση, συμβουλές και υποστήριξη ανάλογα με τις ανάγκες του.
3. Παιδική Φτώχεια – Η κυβέρνηση της Σκωτίας εξετάζει επί του παρόντος νομοσχέδιο σχετικά με την παιδική φτώχεια για την εξάλειψή της βάσει των συστάσεων του UNCRC και θέτει σαφές πρόγραμμα δράσης για την αντιμετώπιση, αναφορά και μέτρηση της παιδικής φτώχειας⁽³⁹⁾.

3.5. Χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση βασισμένη στα δικαιώματα στη συνηγορία ενάντια στη φτώχεια και την άσκηση πίεσης

«Συνολικά, η πραγματικότητα για τη φτώχεια στην ΕΕ είναι ότι επηρεάζει πολλές πτυχές της ζωής των ανθρώπων και περιορίζει την πρόσβαση των πολιτών στα θεμελιώδη δικαιώματά τους. Τα άτομα που πλήττονται συχνά αντιμετωπίζουν μια σειρά διαφορετικών μειονεκτημάτων τα οποία συνδυάζονται και αλληλοενισχύονται παγιδύοντας έτσι τους ανθρώπους στη φτώχεια. Η φτώχεια περιορίζει τις ευκαιρίες των ανθρώπων να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό τους. Για παράδειγμα, τα παιδιά που μεγαλώνουν σε συνθήκες φτώχειας είναι πιο πιθανό να υποφέρουν από κακή υγεία, να μην τα πηγαίνουν καλά στο σχολείο και να γίνουν η επόμενη γενιά ενηλίκων που κινδυνεύει από ανεργία και μακροχρόνια φτώχεια»⁽⁴⁰⁾.

Η επιτυχία της ανάπτυξης που βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα βασίζεται στο σεβασμό των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και σε μια δέσμευση σε όλα τα επίπεδα ώστε να αντικατοπτρίζονται σε κανόνες, θεσμούς, νομικά και πολιτικά πλαίσια μιας χώρας. Ένα τέτοιο περιβάλλον θα πρέπει να αλλάξει τη δυναμική μεταξύ των διαφορετικών ομάδων λήψης αποφάσεων, την πρόσβαση σε πόρους και την κατανόηση των συγκεκριμένων πολιτιστικών πλαισίων στις οποίες διαπιστώνονται διακρίσεις⁽⁴¹⁾.

Οι ΜΚΟ και οι πολίτες διαδραματίζουν βασικό ρόλο σε όλα τα στάδια ανάπτυξης για την προώθηση της ανάπτυξης βάσει δικαιωμάτων. Μια σειρά στρατηγικών και τεχνικών μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την έναρξη και την προώθηση αλλαγών⁽⁴²⁾:

- **Συνηγορία:** ευαισθητοποίηση όλων των ενδιαφερομένων με την ευρύτερη έννοια της λέξης
- **Ανάπτυξη ικανοτήτων:** δημιουργία ενός βιώσιμου συστήματος ανάπτυξης και εφαρμογής πολιτικών βασισμένων σε δικαιώματα (όχι απαραίτητα νόμιμων) (βλέπε τμήμα 3.3)
- **Εφαρμογή:** εφαρμογή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο νόμο, τη στρατηγική και τις πολιτικές
- **Παρακολούθηση:** αποτελεσματικά συστήματα κοινωνικής παρακολούθησης της εφαρμογής και της εφαρμογής των δικαιωμάτων⁽⁴³⁾ (βλέπε τμήμα 3.8).

Η **Συνηγορία** μπορεί να κατευθύνεται σε διαφορετικά ακροατήρια: το ευρύ κοινό, ΜΚΟ, πολιτικούς, κυβερνήσεις, άλλους φορείς λήψης αποφάσεων και το δικό σας οργανισμό. Η συνηγορία σημαίνει «να δίνεις φωνή στους ανθρώπους» και είναι ένα σύστημα δράσεων που στοχεύει στην αλλαγή στάσεων, πολιτικών και πρακτικών. Οι εκστρατείες συνηγορίας περιλαμβάνουν τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων και την επισήμανση αυτών των προτεραιοτήτων στις κυβερνήσεις και τις τοπικές αρχές μέσω διαφόρων μέσων όπως συναντήσεις, διαδηλώσεις, αναφορές, δελτία τύπου - συνεντεύξεις τύπου, άρθρα εφημερίδων, στήλες, εκστρατείες στα μέσα ενημέρωσης και αγωγές.

Βήμα προς βήμα προσέγγιση σε μια εκστρατεία συνηγορίας πολιτικής⁽⁴⁴⁾

1. *Αναγνώριση προτεραιοτήτων*, των ζητημάτων που άπτονται των δικαιωμάτων και του αντίστοιχου κανονισμού ή νόμου που παραβιάζεται

2. *Δημιουργία καταλόγου του «ποιος είναι ποιος»*

Δημιουργήστε μια λίστα με όλους τους κυβερνητικούς αξιωματούχους που βρίσκονται σε θέσεις επιρροής όσον αφορά το πρόγραμμα ή την αποστολή σας. Αυτός ο κατάλογος πρέπει να περιλαμβάνει εκλεγμένους αντιπροσώπους, ανώτερους τεχνοκράτες, στελέχη υπηρεσιών και άλλους με τους οποίους θα μπορούσατε να έρθετε σε επαφή. Βεβαιωθείτε ότι έχετε συμπληρώσει (και διορθώσει!) τα στοιχεία επικοινωνίας που μπορείτε να βάλετε στη βάση δεδομένων σας.

3. *Συγκέντρωση χρήσιμων πληροφοριών*

Τίποτα δεν είναι πιο πειστικό για έναν πολιτικό από μια συναρπαστική αφήγηση που καταδεικνύει το σημαντικό έργο του οργανισμού σας. Ζητήστε από τους συμμετέχοντες στο έργο σας πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο των προγραμμάτων σας. Συχνά, τέτοιες προσωπικές μαρτυρίες αποτελούν τη βάση για κυβερνητικές διαβουλεύσεις, συνεντεύξεις τύπου και άλλα μηντιακά γεγονότα.

4. *Οικοδόμηση συμμαχίας*

Κάθε νομοσχέδιο έχει μεγαλύτερη ευκαιρία επιτυχίας αν έχει ευρεία βάση στήριξης. Ρωτήστε να βρείτε αν υπάρχουν άλλες οργανώσεις στην περιοχή ή την περιφέρειά σας

που θα μπορούσαν να επηρεαστούν με παρόμοιο τρόπο. Όταν μιλάμε για άσκηση πίεσης, υπάρχει δύναμη στους αριθμούς. Μάθε ποιοι είναι οι ενδιαφερόμενοι· κάνε έρευνα για τους νομοθέτες σου, μάθε τα ενδιαφέροντά τους. Έχουν προσωπικές και επαγγελματικούς δεσμούς σχετικούς με τον σκοπό σας; Οι περισσότεροι εκλεγμένοι αξιωματούχοι διαθέτουν τέτοιες πληροφορίες στις ιστοσελίδες τους.

5. Κατανόηση της διαδικασίας

Σε κάθε κυβερνητικό επίπεδο, είτε πρόκειται για τη Βουλή των Κοινοτήτων, για το νομοθετικό σώμα της περιφέρειας είτε για το τοπικό σχολικό συμβούλιο, υπάρχει μια προκαθορισμένη διαδικασία με την οποία τα νομοσχέδια καθίστανται νόμοι ή οι αιτήσεις χρηματοδότησης γίνονται μέρος του προϋπολογισμού. Ενώ οι επαγγελματίες εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων πληρώνονται για να γνωρίζουν τις λεπτομέρειες αυτής της διαδικασίας, εσείς θα πρέπει να ξεκινήσετε να μαθαίνετε τουλάχιστον τα βασικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών για την εισαγωγή νομοσχεδίων, επιτροπών που τους έχει ανατεθεί η ακρόαση ορισμένων νομοσχεδίων και πώς να τροποποιήσετε τη νομοθεσία εν μέσω της διαδικασίας.

6. Ενημερώστε το Διοικητικό σας Συμβούλιο

Είναι πιθανό, αρκετά μέλη του συμβουλίου σας να έχουν προσωπικές σχέσεις με ανθρώπους που να επηρεάζουν τα πράγματα στην πολιτική αρένα. Συζητήστε με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου την πιθανότητα εδραίωσης μιας επιτροπής δημόσιας πολιτικής που να αποτελείται από μέλη του συμβουλίου που ενδιαφέρονται να αναπτύξουν τις πολιτικές σας ικανότητες.

Το ΕΑΡΝ Πορτογαλίας, σε συνεργασία με την Εθνική Γραμματεία για την Ιθαγένεια και την Ισότητα, προώθησαν κατά τη διάρκεια του 2017 μια Εκστρατεία κατά των διακρίσεων στις Κοινότητες Ρομά, με τίτλο: “#direitoaseroqueiserem” (#therighttobeanythingwewant).

Το δικαίωμα να είμαστε ό,τι θέλουμε

Η εκστρατεία αυτή ξεκίνησε στις 24 Ιουνίου - "Εθνική Ημέρα Κοινοτήτων Ρομά" και ο κύριος στόχος της είναι να επιδιώξει να επηρεάσει θετικά την κοινωνική αντίληψη περί των κοινοτήτων των Ρομά μεταξύ της γενικής κοινωνίας, δηλαδή αντιμετωπίζοντας τον αθέμιτο και βίαια διακριτικό τρόπο με τον οποίο η εθνοτική μειονοτική ομάδα αντιμετωπίζεται καθημερινά, ζητώντας έτσι μια αλλαγή συμπεριφοράς.

Η καταπολέμηση των διακρίσεων συνεπάγεται αναγκαστικά μια παρέμβαση που προάγει την ενημέρωση και τη γνώση σχετικά με τους Πορτογάλους πολίτες Ρομά, καθώς η έλλειψη αυτή συμβάλλει στην ανάπτυξη και την επιδείνωση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων. Για την εκπόνηση της εκστρατείας υπήρξε σημαντική συμμετοχή των κοινοτήτων των Ρομά οι οποίοι και ανέλαβαν επίσης σημαντικό ρόλο στη διάδοσή τους.

Τα βίντεο της εκστρατείας είναι διαθέσιμα εδώ:

<https://www.youtube.com/watch?v=oeMy1e82aL8>

https://www.youtube.com/watch?v=DPn6hOw8m_g

Περισσότερες πληροφορίες και υλικό για την εκστρατεία:

<http://www.eapn.pt/campanha/30/campanha-contr-a-discriminacao-das-comunidades-ciganas-direitoaseroqueiserem>

Η **άσκηση πίεσης** και η άμεση επαφή με τους διαμορφωτές πολιτικής είναι κρίσιμα στοιχεία μιας εκστρατείας συνηγορίας και μπορεί να είναι χρήσιμη στην επίτευξη της επιθυμητής αλλαγής στην πολιτική. Η άσκηση πίεσης αναφέρεται στο να ζητήσεις από έναν εκλεγμένο αξιωματούχο ή βασικό διαμορφωτή πολιτικής να ψηφίσει με έναν συγκεκριμένο τρόπο ή να πάρει θέση σε ένα νομοσχέδιο,

κανόνα, ζήτημα ή πολιτική. Μία από τις πιο πειστικές μορφές άσκησης πίεσης είναι μια προσωπική συνάντηση με τους εκλεγμένους αξιωματούχους ή το προσωπικό τους σχετικά με το θέμα που διακυβεύεται, γιατί είστε παθιασμένοι/ες με το θέμα και τη θέση που επιθυμείτε να πάρει ο άνθρωπός σας στο Κοινοβούλιο⁽⁴⁵⁾.

Η άσκηση πίεσης βρίσκεται επίσης πίσω από τις συναντήσεις και παρουσιάσεις σε σημαντικούς εταίρους σε υψηλές θέσεις και μπορεί να συμβάλει στην αλλαγή πολιτικής. Η άσκηση πίεσης απαιτεί βαθύτερη γνώση του θέματος, των στατιστικών και άλλων ερευνητικών αποτελεσμάτων, εφαρμογή επιχειρημάτων «με ανθρώπινο πρόσωπο», γνώση της πολιτικής διαδικασίας και του συστήματος λήψης αποφάσεων, όπως: οικοδόμηση καλών σχέσεων με εκείνους που δημιουργούν τοπικούς (εθνικούς) κανόνες, πολιτικές, στρατηγικές, προϋπολογισμούς κ.λπ.⁽⁴⁶⁾.

Η άσκηση πίεσης μπορεί να περιλαμβάνει:

- προσωπική αλληλογραφία
- προσωπικές συναντήσεις με τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων (όπως τους βουλευτές)
- ανεπίσημες επαφές κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων (π.χ. στο Υπουργείο Εξωτερικών)
- επισκέψεις εργασίας με υπεύθυνους λήψης αποφάσεων
- προσωπικές τηλεφωνικές συνομιλίες
- κατάρτιση κοινών στρατηγικών⁽⁴⁷⁾

Η **Ευαισθητοποίηση** είναι αμφίδρομη, και διευκολύνει την επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών, προκειμένου να βελτιωθεί η αμοιβαία κατανόηση. Η ευαισθητοποίηση μπορεί να συμβεί σε τοπικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Θα πρέπει να στοχεύει στην κινητοποίηση των κοινοτήτων και της κοινωνίας για να επέλθει η απαραίτητη αλλαγή στη στάση και τη συμπεριφορά, προκειμένου να υιοθετήσει μια πολιτική που να βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης αναγνωρίζονται ως ένα από τα πλέον αποδοτικά και αποτελεσματικά μέσα επικοινωνίας των πληροφοριών, ιδίως προς το ευρύ κοινό⁽⁴⁸⁾. Για να είναι αποτελεσματική, η διαδικασία ευαισθητοποίησης πρέπει να ανταποκρίνεται και να ενστερνίζεται τις αμοιβαίες ανάγκες και τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων φορέων. Οποιοδήποτε μοντέλο ευαισθητοποίησης ή σχεδιασμού εκστρατειών θα πρέπει να αποτελεί εργαλείο για την τόνωση των συζητήσεων και των καινοτομιών. Μπορούν να υπάρξουν συνδυασμοί διαφορετικών προσεγγίσεων, όπως οι δημόσιες σχέσεις (PR), η υπεράσπιση, η προσωπική επικοινωνία ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Η Δράση του EAPN για την Ευαισθητοποίηση γύρω από τον Αξιοπρεπή/Βιώσιμο Μισθό

Το EAPN συντονίζει μια δράση ευαισθητοποίησης σχετικά με τους μισθούς αξιοπρεπούς διαβίωσης με στόχο την:

- Ενίσχυση της συναίνεσης και της γνώσης των θεμάτων σχετικά με τις χαμηλές αμοιβές και τους αξιοπρεπείς μισθούς μεταξύ των μελών του EAPN
- Προβολή της σημασίας των αξιοπρεπών μισθών σε όλα τα κράτη μέλη και σε ευρωπαϊκό επίπεδο
- Ενίσχυση εταιρικών σχέσεων και συμμαχιών μεταξύ των μελών του EAPN και άλλων σημαντικών φορέων στον τομέα, όπως συνδικαλιστικές οργανώσεις, ακαδημαϊκούς, άλλες ΜΚΟ κλπ.
- Πραγματοποίηση πραγματικής αλλαγής τόσο στη συμπεριφορά των εργοδοτών, όσο και στις εθνικές και τοπικές κυβερνήσεις που είναι υπεύθυνες για τους μηχανισμούς καθορισμού των μισθών, προς όφελος των μισθών για όλους τους εργαζομένους.

Περισσότερα: [http://www.eapn.eu/eapn-awareness-raising-action-on-decent-living-wages/\(2017\)](http://www.eapn.eu/eapn-awareness-raising-action-on-decent-living-wages/(2017))

Τα βασικά χαρακτηριστικά των επιτυχημένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης, βασισμένα σε μια αξιολόγηση⁽⁴⁹⁾, περιγράφονται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πολιτικής Γνώσης. Διαπίστωσε ότι ένα σχέδιο εκστρατείας θα πρέπει να βασίζεται σε σαφώς καθορισμένους στόχους και, ει δυνατόν, οι στόχοι θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με ευρύτερες ατζέντες όπως η ευρωπαϊκή ή η εθνική. Με αυτόν τον τρόπο, τα μηνύματα θα πρέπει να έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο και να ευθυγραμμίζονται ευρύτερα για να επιφέρουν κοινωνικές αλλαγές. Είναι σημαντικό να εντοπιστούν οι εταίροι και τα δίκτυα και οι ομάδες στόχοι και να μοιραστούν την αίσθηση της ιδιοποίησης των αποτελεσμάτων της εκστρατείας. Το επόμενο βήμα είναι να προσδιορίσετε τα μηνύματα της εκστρατείας, τα εργαλεία και τα κανάλια που θα χρησιμοποιήσετε και τις πηγές χρηματοδότησης. Να αναπτύξετε και να προβάλετε την εκστρατεία με σαφή παρακολούθηση και αξιολόγηση και να εξετάσετε τη συλλογή παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών.

Η ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών μπορεί να είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους δημοσιοποίησης και προβολής των εκστρατειών σε επίπεδο ΕΕ, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Μπορούν να προβούν σε δημοσιοποίηση μέσα από τα δικά τους εργαλεία επικοινωνίας, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και το έργο συνηγορίας που κάνουν ή την εκπροσώπησή τους. Καθώς αυξάνεται η ορατότητα, έτσι θα αυξάνεται και η κοινή γνώση των ζητημάτων⁽⁵⁰⁾.

3.6. Ενσωμάτωση μιας προσέγγισης βασισμένης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην αντιμετώπιση της φτώχειας μέσω της παροχής υπηρεσιών

Οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, συγκεκριμένα η φτώχεια και η στέρηση⁽⁵¹⁾, σχετίζονται άμεσα με το τι δημιουργεί ανισότητες στην υγεία και την κοινωνία. Το χαμηλό εισόδημα, είτε εξαιτίας της ανεργίας, ή επειδή κάποιοι βασίζονται στα επιδόματα ή την χαμηλά αμειβόμενη εργασία, περιορίζει την πρόσβαση σε επαρκή στέγαση, εκπαίδευση και άλλες υπηρεσίες και υποδομές, καθώς και στα βασικά αγαθά όπως το φαγητό, τα καύσιμα και ο ρουχισμός. Η ζωή με κοινωνικο-οικονομικά μειονεκτήματα επηρεάζει τις ευκαιρίες που έχει κανείς να εμπλακεί, να συμμετέχει και να συνεισφέρει· και μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα αισθήματα έλλειψης ελπίδας και απελπισίας. Από την άλλη, αυτό μπορεί να δώσει έμφαση και να ενισχύσει τον κοινωνικό αποκλεισμό επηρεάζοντας όχι μόνο άτομα αλλά και οικογένειες και την υγεία της κοινότητας⁽⁵²⁾.

Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Σκωτίας έχει αναπτύξει την προσέγγιση «FAIR»⁽⁵³⁾ για να

βοηθήσει τους εργαζόμενους και τους οργανισμούς να εφαρμόσουν μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην κοινωνική πολιτική. Ο σκοπός μιας προσέγγισης με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι να διασφαλιστεί ότι η αξιοπρέπεια και ο σεβασμός όλων των ατόμων είναι στο επίκεντρο της πολιτικής και της λήψης αποφάσεων. Όπου εφαρμόζεται, όλοι οι θιγόμενοι έχουν την ευκαιρία να αναλογιστούν πώς μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην παροχή υπηρεσιών. (Σημειώστε ότι δεν είναι κάθε αθέμιτη κατάσταση κατάχρηση του δικαίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων).

Η Προσέγγιση FAIR είναι:

Γεγονότα	Ποια είναι η εμπειρία των ατόμων που εμπλέκονται και ποια είναι τα σημαντικά γεγονότα που πρέπει να καταλάβουμε.
Ανάλυση δικαιωμάτων	Ανάπτυξη μιας ανάλυσης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που διακυβεύονται
Καθορισμός ευθυνών	Τι πρέπει να γίνει και ποιος είναι υπεύθυνος να το κάνει (δικαιούχος και υπόχρεος)
Αναθεώρηση Δραστηριοτήτων	Κάνουμε συστάσεις για δράση και αργότερα ξαναβλέπουμε και αναθεωρούμε τι συνέβη ως αποτέλεσμα

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό στον τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας και της ψυχικής υγείας, μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα να στηρίζει την πολιτική και την πρακτική εξαιτίας της σχέσης ανάμεσα στην υγεία, την φτώχεια και τις ανισότητες⁽⁵⁴⁾. Στην Αγγλία, η Επιτροπή Ποιότητας Φροντίδας (CQC) έχει αναπτύξει μια προσέγγιση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη ρύθμιση της υγείας και των υπηρεσιών φροντίδας. Η CQC ελέγχει, ερευνά και ρυθμίζει τις υπηρεσίες για να διασφαλίσει ότι ανταποκρίνονται σε βασικά πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας. Αυτό σημαίνει ότι κάθε νοσοκομείο, κέντρο φροντίδας, υπηρεσία για παιδιά και ενήλικες της τοπικής αρχής και κάθε ιδιώτης πάροχος φροντίδας υγείας πρέπει να αποδεικνύει πώς εφαρμόζει τα πρότυπα αυτά.

Προσέγγιση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τη ρύθμιση των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας μας – Επιτροπή Ποιότητας Φροντίδας (CQC) Αγγλία

Η CQC χρειάζεται μια προσέγγιση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επειδή:

- Ο σεβασμός της διαφορετικότητας, η προώθηση της ισότητας και η διασφάλιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα βοηθήσει να εξασφαλίσουμε ότι όλοι όσοι χρησιμοποιούν υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας λαμβάνουν ασφαλή και καλής ποιότητας φροντίδα.
- Η προσέγγιση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα μας βοηθήσει να εφαρμόσουμε την αρχή μας της προώθησης της ισότητας και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προς όφελός μας, χρησιμοποιώντας τις πέντε βασικές ερωτήσεις μας για να ενσωματώσουμε με συνέπεια τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στον τρόπο που προχωράμε σε ρυθμίσεις.

Ο στόχος είναι να ενσωματώσουμε την ισότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σε κάθε στάδιο της ανάπτυξης της νέας μας προσέγγισης στη ρύθμιση, και η προσέγγιση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα ισχύει σε όλες τις υπηρεσίες που αφορά η ρύθμιση και σε κοινούς ελέγχους με άλλες υπηρεσίες π.χ. υπηρεσίες για παιδιά, υπηρεσίες υγείας σε φυλακές ή θεματική δουλειά που διαπερνά τα οργανωσιακά όρια.

Πρώτα, η προσέγγιση θα βάλει τις αρχές και τα πρότυπα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην καρδιά της πολιτικής και του σχεδιασμού. Δεύτερον, θα ενδυναμώσει το προσωπικό και τους ανθρώπους που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες με γνώση και δεξιότητες, και θα παρέχουν οργανωσιακή ηγεσία και δέσμευση για να επιτευχθούν προσεγγίσεις βασισμένες στα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Η Χάρτα των Δικαιωμάτων των Ανθρώπων με Άνοια και των φροντιστών τους στη Σκωτία – ένα παράδειγμα εφαρμογής μιας προσέγγισης FAIR.

Μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα έχει ήδη υιοθετηθεί στην ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας για άτομα με άνοια στη Σκωτία. Η διακλαδική ομάδα για το Αλτσχάιμερ στο Κοινοβούλιο της Σκωτίας φέρνει κοντά μέλη του Κοινοβουλίου της Σκωτίας με οργανώσεις που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των ατόμων με άνοια. Η ομάδα εργάζεται για να εξασφαλίσει την ύπαρξη υποστήριξης, υπηρεσιών και θεραπείας υψηλής ποιότητας για να βοηθήσει τα άτομα που πάσχουν από άνοια και τους φροντιστές τους σε ολόκληρη τη Σκωτία. Στο πλαίσιο αυτής της εργασίας, η ομάδα εξέτασε τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλίσει ότι τα δικαιώματα των ατόμων με άνοια και των φροντιστών τους αναγνωρίζονται πλήρως σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα και από ιδιώτες και μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Τα άτομα με άνοια και οι φροντιστές τους (μέλη της οικογένειας και φίλοι) έχουν τα ίδια Ανθρώπινα Δικαιώματα όπως όλοι οι άλλοι. Ωστόσο, αναγνωρίζεται ευρέως ότι, πέραν του αντίκτυπου της ασθένειας, τα άτομα με άνοια και οι φροντιστές τους μπορούν να αντιμετωπίσουν πολιτιστικά, κοινωνικά και οικονομικά εμπόδια στην εκπλήρωση αυτών των δικαιωμάτων. Η ομάδα δημιούργησε έναν Χάρτη Δικαιωμάτων, ο οποίος στοχεύει να δώσει τη δυνατότητα στα άτομα που πάσχουν από άνοια, σε εκείνους που τους υποστηρίζουν και στην κοινότητα στο σύνολό της, να διασφαλίσουν την αναγνώριση και την τήρηση των δικαιωμάτων τους.

Για να δείτε ένα αντίγραφο αυτού του Χάρτη, μεταβείτε στη διεύθυνση:

<http://www.dementiarights.org/charter-of-rights>

See more on:

https://www.cqc.org.uk/sites/default/files/20150416_our_human_rights_approach.pdf

Για να ανταποκριθούν οι υπηρεσίες στα πρότυπα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και να ασχοληθούν με τη φτώχεια και τις ανισότητες, οι εργαζόμενοι στις δημόσιες υπηρεσίες πρέπει να ανταποκρίνονται στις αρχές των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και να εφαρμόσουν μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην πράξη (βλέπε παράδειγμα το Νοσοκομείο Carstairs παραπάνω). Ωστόσο, αυτή είμαι μια τεράστια πρόκληση για τους επαγγελματίες αν η οικονομική και κοινωνική πολιτική, όπως η λιτότητα, περιορίζει μια τέτοια προσέγγιση. Επαγγελματικοί φορείς, ενώσεις και εργοδότες μπορούν να στηρίξουν τους/τις εργαζόμενους/ες με την ανάπτυξη στρατηγικών με βάση τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Για παράδειγμα, τον Ιούνιο 2016, η Διεθνής Ομοσπονδία Κοινωνικών Λειτουργιών δημοσίευσε μια πολιτική δήλωση γύρω από το ρόλο της κοινωνικής εργασίας στην Κοινωνική Προστασία επί μιας ολιστικής προσέγγισης βασισμένης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Πολιτική Δήλωση του IFSW: Ο ρόλος της στα Συστήματα Κοινωνικής Προστασίας: το Παγκόσμιο Δικαίωμα στην Κοινωνική Προστασία⁽⁵⁵⁾

Είναι σύμφωνο με την επαγγελματική δεοντολογία της κοινωνικής εργασίας οι κοινωνικοί λειτουργοί να προωθούν συστήματα κοινωνικής προστασίας για την οικοδόμηση συστημάτων που μεταμορφώνουν τις κοινότητες και την κοινωνία για να αντιμετωπίσουν τις ριζικές αιτίες και δυναμικές που υπονομεύουν την ασφάλεια, την προστασία και την ευημερία των ανθρώπων. Οι επαγγελματικές αρχές της κοινωνικής εργασίας τονίζουν επίσης ότι τα Συστήματα Κοινωνικής Προστασίας βασίζονται σε ένα αναπτυξιακό μοντέλο για την εξασφάλιση της κοινωνικής βιωσιμότητας και τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας αυτοδιάθεσης και επιρροής των ανθρώπων στη ζωή τους. Ο ρόλος των κοινωνικών λειτουργών στα συστήματα κοινωνικής προστασίας είναι να διευκολύνουν την αλληλεγγύη και τη συμμετοχή της κοινότητας στην ανάπτυξη συστημάτων που θα είναι αλληλέγγυα για όλους, να αντιμετωπίζονται οι άνθρωποι με αξιοπρέπεια και σεβασμό και να διασφαλίζουν τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Οι κοινωνικοί λειτουργοί θα εφαρμόσουν τις δεξιότητές τους, τις γνώσεις και την εμπειρογνωμοσύνη τους όχι μόνο των περιθωριοποιημένων και αποκλεισμένων ατόμων αλλά και των ομάδων και των κοινοτήτων, προκειμένου να στηρίζουν τα συστήματα που αντιμετωπίζουν θετικά τα διαρθρωτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά εμπόδια.

Δείτε εδώ το πλήρες κείμενο: <http://ifsw.org/policies/>

3.7. Οικοδόμηση συνεργασιών με όλο το φάσμα των ενδιαφερομένων για την καλλιέργεια μιας προσέγγισης βασισμένης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Οι οργανισμοί και τα άτομα πρέπει να συνεργαστούν και να επιτύχουν μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για θετική αλλαγή στις κοινότητές μας, την κοινωνία και τους χώρους εργασίας. Η ανάπτυξη που βασίζεται στα δικαιώματα πρέπει να προωθεί και να δημιουργεί ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης και ανάμειξης των πολιτών. Πρέπει να αναγνωρίσει ότι όσοι ζουν σε συνθήκες φτώχειας πρέπει να βρίσκονται στη θέση του οδηγού όταν πρόκειται για αποφάσεις σχετικά με το μέλλον τους⁽⁵⁶⁾.

Οι συνεργασίες ίσως χρειάζεται επίσης να υιοθετήσουν μια μεταμορφωτική προσέγγιση ως προς τη συμμετοχή⁽⁵⁷⁾, που να θέτει σε αμφισβήτηση τους εδραιωμένους τρόπους εργασίας. Αυτό δεν αφορά μόνο την κοινωνία, το κράτος ή τις εταιρείες αλλά γενικότερα όλες τις σχέσεις με άλλους που αμφισβητούν τις επικρατούσες κυρίαρχες κοινωνικές, θεσμικές ή οργανωτικές τάξεις. Η υιοθέτηση μιας πιο συμμετοχικής προσέγγισης ως οργανισμού συνεπάγεται αναπόφευκτα την επανεξέταση και τη μετατροπή των δικών του οργανωτικών πρακτικών, διαδικασιών και ρουτινών.

Το παράδειγμα της **Πλατφόρμας για τα Δικαιώματα στο νοτιοανατολικό τμήμα του Δουβλίνου** περιγράφει μια τέτοια αλλαγή στην προσέγγιση των πολιτών και των ΜΚΟ που εμπλέκονται στη συμμετοχή και επηρεάζουν τη χάραξη πολιτικής. Αυτή η προορατική προσέγγιση είναι θεμελιώδης για την αλλαγή και οι ΜΚΟ διαδραματίζουν βασικό ρόλο, όπως αποδεικνύεται από το παρακάτω παράδειγμα.

Η Πλατφόρμα για τα Δικαιώματα δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει περίπου 40 κοινοτικές οργανώσεις που καταπολεμούν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό στο Νότιο Δουβλίνο, μια περιφέρεια που περιλαμβάνει περιοχές με πολλαπλά μειονεκτήματα καθώς και κοινότητες που αντιμετωπίζουν σοβαρές ανισότητες, όπως Μετακινούμενες Ομάδες, Ρομά και οικογένειες μεταναστών. Η Πλατφόρμα για τα Δικαιώματα υιοθέτησε μια προσέγγιση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο έργο της, λόγω της αδυναμίας του κράτους να συνεργαστεί με τις τοπικές κοινότητες για την εξάλειψη της φτώχειας και της ανισότητας. Αναγνωρίζοντας ότι η φύση της δέσμευσης είχε αλλάξει, η Πλατφόρμα Δικαιωμάτων μετατόπισε την προσοχή της από το αίτημα για κοινωνική αλλαγή, απαιτώντας από το κράτος να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του αναφορικά με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, ιδιαίτερα τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά.

Ο γενικός στόχος της Πλατφόρμας για τα Δικαιώματα είναι η ενίσχυση της ικανότητας των κοινοτικών ακτιβιστών να εφαρμόσουν μια διαφορετική προσέγγιση στο έργο τους, με το σκεπτικό ότι δεν έχει νόημα να διατηρούνται διαδικασίες και ενέργειες που δεν ικανοποιούν επαρκώς τους στόχους για κοινωνική ένταξη. Η Πλατφόρμα Δικαιωμάτων αναγνωρίζει ότι οι μεθοδολογίες ανάπτυξης της κοινότητας - όσον αφορά τη συλλογική οργάνωση, την ανάλυση και τον προσδιορισμό στόχων - εξακολουθούν να ισχύουν σε μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα, αλλά το κομμάτι της δράσης - το επιχείρημα, η στρατηγική και η εστίαση της ενέργειας - πρέπει να αλλάξει. Η Πλατφόρμα για τα Δικαιώματα παρέχει κατάρτιση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τις προσεγγίσεις που βασίζονται σε δικαιώματα για κοινοτικούς ακτιβιστές. Η Πλατφόρμα συνεργάστηκε με γυναίκες ενοικιάστριες δημόσιας στέγης για τη βελτίωση της συντήρησης, των επισκευών και της αναβάθμισής τους, με Μετακινούμενες Ομάδες προκειμένου να βελτιώσουν την παροχή κατάλληλης πολιτιστικής στέγας, και με ομάδες υγείας για να αντιμετωπίσουν τις συνθήκες που οδηγούν σε κακή υγεία τα άτομα με χαμηλά εισοδήματα.

Δείτε περισσότερα εδώ: www.therightsplatform.ie

Οι συμπράξεις που δημιουργούνται και λειτουργούν περιγράφονται με ποικίλους όρους - Συμμαχίες πλατφορμών, Συνασπισμοί και Δίκτυα. Αποτελούνται από άτομα ή οργανισμούς που μοιράζονται πληροφορίες, ιδέες και πόρους για να επιτύχουν ατομικούς ή ομαδικούς στόχους. Η δικτύωση είναι η διαδικασία απόκτησης πόρων και οικοδόμησης εξουσίας χρησιμοποιώντας ή δημιουργώντας δεσμούς μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων, ομάδων ή οργανισμών.

Ορισμένες συμμαχίες μπορούν να περιλαμβάνουν σχέσεις μεταξύ μελών που επικεντρώνονται σε συγκεκριμένους, βραχυπρόθεσμους σκοπούς και αντικειμενικούς στόχους. Ορισμένες συνεργασίες, όπως οι συνασπισμοί, έχουν συχνά μια πιο επίσημη δομή, με τα μέλη τους να αναλαμβάνουν μακροπρόθεσμη δέσμευση, να μοιράζονται ευθύνες και πόρους. Η μονιμότητά τους μπορεί να ασκήσει επιρροή και πίεση. Οποτεδήποτε είναι δυνατόν, οι οργανώσεις και τα άτομα θα πρέπει να αναζητούν να οικοδομήσουν ή να συμμετέχουν σε μια συμμαχία για να ενισχύσουν τον αντίκτυπο της συνηγορίας τους.

«Το γεγονός ότι οι άνθρωποι με άμεση εμπειρία φτώχειας (και οι ΜΚΟ) βρίσκονται σε συνεχή και αδιάκοπη διαδικασία διαλόγου με τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής και τους αξιωματούχους είναι πολύτιμη. Είναι μια ευκαιρία για τη βελγική κυβέρνηση να συμβουλευέται αυτούς τους εμπειρογνώμονες σε σχετικά θέματα. Αν και δυστυχώς, η Πλατφόρμα δεν έχει ακόμη ισχυρό επίσημο στάτους και δεν αναγνωρίζεται ως συμβουλευτικό όργανο για όλες τις σχετικές πολιτικές»⁽⁵⁸⁾.

Το Βελγικό Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Φτώχειας, όπως αναφέρεται στο ΕΑΡΝ, *Δίνοντας φωνή στους πολίτες*.

Οι αποτελεσματικές συμπράξεις μπορούν:

- Να ενισχύσουν τη συλλογική διαπραγματευτική δύναμη για την οικοδόμηση και διατήρηση ισχυρών και εποικοδομητικών σχέσεων με τους αρμόδιους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής και τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων που έχουν την εξουσία και ευθύνη για την αλλαγή πολιτικής
- Να συνεργαστούν για να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν εκστρατείες συνηγορίας που βασίζονται σε τεκμήρια, με βάση τις εκφρασμένες ανάγκες και με την πλήρη και ενεργό συμμετοχή των κοινοτήτων και των μελών τους
- Να συνεργαστούν με άλλα δίκτυα ομότιμων, συνασπισμών ή ομάδων που μοιράζονται τους στόχους υπεράσπισης και πολιτικής τους⁽⁵⁹⁾.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη των συμπράξεων μπορούν να συμπεριλάβουν τις επιχειρήσεις, τις θυγατρικές τους και τους προμηθευτές τους, καθώς αυτό που κάνουν ή δεν κάνουν μπορεί να επηρεάσει τα δικαιώματα των εργαζομένων, των πελατών και του κοινού. Τα Εθνικά Ιδρύματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (NHRI) μπορούν με μοναδικό τρόπο ορισμένα να διαδραματίσουν ισχυρό ρόλο στην προώθηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο πλαίσιο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Βρίσκονται ανάμεσα στην κυβέρνηση, την κοινωνία των πολιτών και τον ιδιωτικό τομέα και μεταξύ του διεθνούς, εθνικού και τοπικού επιπέδου. Ο ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν θα εξαρτηθεί από το κατά πόσον ο νόμος παρέχει στο NHRI τη δυνατότητα αποδοχής καταγγελιών σχετικά με τη δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα⁽⁶⁰⁾.

Σχέδιο Net-Kard: Συνεργασία και δικτύωση μεταξύ βασικών παραγόντων κατά των διακρίσεων των Ρομά (2012-2014)

Δημιουργήθηκε ένα σύνολο 4 πρακτικών οδηγιών για την αποφυγή διακρίσεων στις κοινότητες των Ρομά. Ο Οδηγός για τους Δικηγόρους «επικεντρώνεται στις διαφορές των δικαιωμάτων των Ρομά ως αιτία κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά μπορεί να είναι χρήσιμη και για άλλα σκοπούς σχετικούς με την κοινωνική δικαιοσύνη και για παροχή νομικών υπηρεσιών σε ευάλωτα πρόσωπα που έχουν υποστεί διακρίσεις εν γένει».

Οι άλλοι 3 οδηγοί που δημιουργήθηκαν απευθύνονται σε άλλους βασικούς ενδιαφερόμενους, όπως: επαγγελματίες του κλάδου των μέσων ενημέρωσης, ΜΚΟ και Αστυνομικές Υπηρεσίες. Ο καθένας παρουσιάζει μια γενική εικόνα σχετικά με αυτό το θέμα και με τον τρόπο πρόληψης των διακρίσεων στις κοινότητες των Ρομά και παρέχει ορισμένες συστάσεις, εργαλεία και πόρους για αυτούς τους επαγγελματίες.

Η Net-Kard χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ιθαγένειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είχε τους ακόλουθους εταίρους: Fundaci3n Secretariado Gitano (επικεφαλής εταίρος, Ισπανία), Πορτογαλικό Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Φτώχειας (EAPN Portugal) (Πορτογαλία), (Ρουμανία), το Fundatia Secretariatul Romilor (Ρουμανία), το Ufficio Nazionale Antidiscriminazioni Razziali (Ιταλία) και το Istituto Internazionale Scienze Mediche Antropologiche e Sociali (Ιταλία).

Οι Οδηγοί είναι διαθέσιμοι στα Αγγλικά, τα Πορτογαλικά, τα Ισπανικά, τα Ρουμάνικα.

Περισσότερες πληροφορίες εδώ:

https://www.gitanos.org/romania/informacion/net_kard_project.html.en; ή,
<http://www.eapn.pt/projeto/148/net-kard-cooperation-and-networking-between-key-actors-against-roma-discrimination>

3.8 Έλεγχος και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής που βασίζεται στα δικαιώματα και η εφαρμογή πλαισίων Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων⁽⁶¹⁾, συμπεριλαμβανομένων μέσω Εθνικών Σχεδίων Δράσης

Η παρακολούθηση και η επανεξέταση των δράσεων και των αποτελεσμάτων με τη χρήση κατάλληλων δεικτών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα αποτελεί ουσιαστικό στάδιο της αναπτυξιακής διαδικασίας. Οι ΜΚΟ και οι ενώσεις μειονοτήτων έχουν καθοριστικό ρόλο στη συμβολή στην αποτελεσματική και ενεργό παρακολούθηση για την πραγματοποίηση αλλαγών. Αυτό περιλαμβάνει την παρακολούθηση του ρόλου τους και εάν θα μπορούσαν να εργαστούν με νέους τρόπους για την ανάπτυξη μιας προσέγγισης της φτώχειας που να βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα (βλ. Παρακάτω Δανέζικο Δίκτυο).

Η συμμετοχική παρακολούθηση είναι «η συστηματική συλλογή πληροφοριών από τους ενδιαφερόμενους και όχι εκ μέρους τους» και είναι ένα «βασικό σύνολο διαδικασιών για τη δημιουργία πληροφοριών και γνώσεων για την κοινωνική αλλαγή»⁽⁶²⁾. Η συμμετοχική παρακολούθηση μπορεί να επικεντρωθεί στις κυβερνητικές υπηρεσίες, στους προϋπολογισμούς και στις πολιτικές, αλλά μπορεί εξίσου να εφαρμοστεί σε ΜΚΟ, εταιρείες και άλλους φορείς. Οι πολίτες εμπλέκονται ιδανικά όχι μόνο στη συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών, αλλά και στην αναγνώριση των ζητημάτων που επιδιώκουν να αντιμετωπίσουν και των πληροφοριών που απαιτούνται για το σκοπό αυτό. Μέσω αυτής της διαδικασίας, οι άνθρωποι ευαισθητοποιούνται περισσότερο γύρω από τις πολιτικές, τα προγράμματα ή τις πρακτικές που υπάρχουν, και επομένως τους φέρνουν σε καλύτερη θέση ώστε να αναλάβουν δράση για να επιφέρουν αλλαγές.

Για παράδειγμα, οι πολίτες θα μπορούσαν να συμμετέχουν σε συμμετοχικές διαδικασίες παρακολούθησης των παραβιάσεων των δικαιωμάτων των γυναικών ή την παρακολούθηση των πληρωμών κοινωνικής ασφάλισης που πραγματοποιούνται από τις τοπικές κυβερνήσεις, τα παιδιά θα μπορούσαν να συμμετέχουν στην παρακολούθηση περιπτώσεων βίας στα σχολεία. Σε μία από τις πιο γνωστές εφαρμογές, το «συμμετοχικό προϋπολογισμό», οι κάτοικοι ενός δήμου ή μιας συνοικίας εμπλέκονται στη θέσπιση προτεραιοτήτων του δημοσίου προϋπολογισμού και στη συνέχεια στην παρακολούθηση της εκτέλεσής του. Τέτοιες διαδικασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή δεδομένων με την πάροδο του χρόνου, οι οποίες μπορούν να προωθηθούν σε διάφορα είδη φόρουμ για την ευαισθητοποίηση του κοινού και για τη λογοδοσία των υπεύθυνων φορέων. Αυτό μπορεί να συμβάλει τόσο στην εξασφάλιση καλύτερης παροχής υπηρεσιών όσο και στη δημιουργία νέων πολιτικών και προγραμμάτων για την αντιμετώπιση των αναγκών που διαφορετικά δεν θα εντοπίζονταν, παίζοντας έτσι σημαντικό ρόλο στις συμμετοχικές

Το παρακάτω παράδειγμα δείχνει πώς το Δανέζικο δίκτυο προσεγγίζει τον έλεγχο και την αναθεώρηση κάνοντας την καλύτερη χρήση των πόρων του και της ειδικεισής του.

Πώς το Δανέζικο δίκτυο (EAPN DK) εργάζεται με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Το EAPN DK εργάζεται μέσω του Δανέζικου Ινστιτούτου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και είναι μέλος του Συμβουλίου του. Το Ινστιτούτο είναι ανεξάρτητο από την κυβέρνηση με εθνική και διεθνή εντολή για την προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ίσης μεταχείρισης στη Δανία. Λειτουργεί σε πλαίσιο κυβερνητικό, ΜΚΟ και επιχειρήσεων. Το Ινστιτούτο παρακολουθεί την κατάσταση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη Δανία και συμβουλεύει την κυβέρνηση, το Κοινοβούλιο, τα υπουργεία και τις δημόσιες αρχές γύρω από τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, μεταξύ άλλων, όταν προτείνεται νέα νομοθεσία. Έχει περίπου 150 μέλη προσωπικό.

Το EAPN DK υπέβαλε αίτηση για συμμετοχή στο Συμβούλιο του Ινστιτούτου όταν κατέστη σαφές ότι η δανέζικη κοινωνική πολιτική δεν αποτελεί πλέον εγγύηση κατά του κοινωνικού αποκλεισμού. Το Συμβούλιο μπορεί να υποβάλει προτάσεις για νέες δραστηριότητες και να αξιολογήσει την πρόοδο των εφαρμοζόμενων πρωτοβουλιών. Το Συμβούλιο συμβάλλει σε στρατηγικά και εργασιακά σχέδια και τροφοδοτεί τα επαγγελματικά μέλη του Ινστιτούτου με δεδομένα στις ακροάσεις σχετικά με νομοσχέδια και αναφορές.

Το EAPN DK δεν διαθέτει τους πόρους και τις αρμοδιότητες για να διεξάγει έρευνες σε θέματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Προσχωρώντας στο Ινστιτούτο, το EAPN DK έχει πρόσβαση σε επαγγελματίες δικηγόρους για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και μπορεί να αντλήσει από την εμπειρία και τους πόρους τους.

Πώς η EAPN DK συμβάλλει και επηρεάζει τη δουλειά με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα:

- Ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου του EAPN DK ακολουθεί τις δραστηριότητες του Ινστιτούτου και συνεργάζεται με το Ινστιτούτο και το EAPN DK.
- Το EAPN συμβάλλει στις δημόσιες ακροάσεις των Ινστιτούτων ως τα πρώτα βήματα στην διαδικασία της Οικουμενικής Περιοδικής Επανεξέτασης (UPR) για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ των οποίων και των αποκλεισμένων ομάδων.
- Στο Συμβούλιο, το EAPN DK εργάζεται υπέρ της προοπτικής των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της φτώχειας, των κοινωνικών δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου για τις φτωχές και αποκλεισμένες ομάδες
- Το EAPN DK συμμετέχει στην εκπόνηση της κοινής έκθεσης για τα ενδιαφερόμενα μέρη του UPR στα Ηνωμένα Έθνη
- Το EAPN DK περιγράφει την κατάσταση και τις συνθήκες για τις φτωχές και αποκλεισμένες ομάδες και ζητά εμπειρογνώμονες για τυποποιήσεις που εντάσσονται σε ένα πλαίσιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Το EAPN DK συνεργάζεται με επαγγελματίες του Ινστιτούτου και παρέχει συμβουλές για τις εκθέσεις για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα κοινωνικά θέματα. Κάθε χρόνο, το Ινστιτούτο δημοσιεύει πλήθος εκθέσεων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα με βάση έρευνες, δεδομένα, συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια κλπ. Οι εκθέσεις διατυπώνουν συστάσεις προς τις δημόσιες αρχές για την αλλαγή πρακτικών σύμφωνα με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Το EAPN DK συμμετέχει σε εργαστήρια που οργανώνει το Ινστιτούτο και ενημερώνει τους εμπειρογνώμονες για τις εμπειρίες από το πεδίο.

• Έργα (μεταξύ πολλών): Η έλλειψη στέγης και το δικαίωμα των άστεγων στη στέγαση. Μη καταγεγραμμένοι μετανάστες. Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στους δήμους. Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία · Ανθρώπινα Δικαιώματα στη Γροιλανδία. Το κράτος δικαίου, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και η δημοτική διαχείριση κοινωνικών νόμων κ.λπ.

Αποτέλεσμα

Λαμβάνοντας αυτή την προσέγγιση και όντας μέλος του Δανέζικου Ινστιτούτου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η χρήση των πόρων και της εμπειρογνωμοσύνης του EAPN DK είναι καλύτερη. Εξασφαλίζει ότι το EAPN DK επηρεάζει και συμβάλλει στην εθνική και διεθνή στρατηγική και τα σχέδια εργασίας.

Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.humanrights.dk/>

Η **αξιολόγηση** των στρατηγικών που βασίζονται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι απαραίτητη για να προσδιοριστεί σε ποιο βαθμό η εφαρμοζόμενη πολιτική έχει επιτύχει σκοπούς / στόχους και λύσεις. Η αξιολόγηση θα πρέπει να πραγματοποιείται από τους φορείς δημόσιας διοίκησης, αλλά μπορεί να μεταβιβάζεται σε σειρά άλλων οργανισμών (ενώσεις πολιτών, ιδιωτικές εταιρείες, εμπειρογνώμονες με δική τους πρωτοβουλία ή με εξουσιοδότηση, ΜΚΟ κ.λπ.). Αυτή η φάση καθορίζει εάν απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων και αποτελεσμάτων⁽⁶⁴⁾.

Το παρακάτω παράδειγμα καταδεικνύει ότι παρόλο που ακολουθήθηκε μια διαδικασία σε εθνικό επίπεδο για την εμπλοκή των πολιτών στην ανάπτυξη πολιτικής, κατά την αναθεώρηση διαπιστώθηκε ότι η πολιτική δεν είχε εφαρμοστεί.

Αξιολόγηση– Παράδειγμα της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας

Τα τελευταία χρόνια, το κράτος έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο στη ρύθμιση του νομικού πλαισίου, το οποίο επηρεάζει τις ευκαιρίες συμμετοχής των πολιτών στην άσκηση της δημόσιας διακυβέρνησης.

Στα περισσότερα υπουργεία, διορίστηκαν υπεύθυνοι για συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών. Ελήφθησαν και εφαρμόστηκαν ποικίλες πράξεις που προσφέρουν κατευθυντήριες γραμμές για την αποτελεσματικότερη συμμετοχή των πολιτών και των ενώσεων στη διαδικασία σύνταξης νομοθεσίας και υιοθετήθηκε η μεθοδολογία για την Εκτίμηση των Επιπτώσεων των Κανονιστικών Ρυθμίσεων (RIA), γεγονός που βάζει τα θεμέλια για μια καλύτερη νομοθεσία που ενσωματώνει την εν λόγω απόψεις των ενδιαφερομένων. Ωστόσο, στην πράξη, η συμμετοχική χάραξη πολιτικής στη Μακεδονία παραμένει σχετικά χαμηλή και χαρακτηρίζεται από πολλές αδυναμίες στην εφαρμογή της⁽⁶⁵⁾. Τα υπουργεία δεν δημοσίευσαν πολλά από τα νομοσχέδια για το SNER και σε μεγάλο βαθμό απέτυχαν να τηρήσουν όλα τα στάδια της διαβούλευσης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της RIA.

Εξάλλου, σε σχεδόν το ήμισυ (47%) των δημοσιευμένων κανονισμών δεν τηρήθηκε η ελάχιστη περίοδος διαβούλευσης και σε δύο τρίτα των υποθέσεων τα υπουργεία δεν προέβησαν σε κανένα σχόλιο σε καμία από τις αιτιάσεις που υπέβαλαν. Η αξιολόγηση καταδεικνύει το βαθμό και τη φύση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών (η οποία φαίνεται προφανώς μη κρίσιμη), η χαμηλή ικανότητα των δημοσίων υπαλλήλων να συμμετάσχουν στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και η έλλειψη ενός τυποποιημένου μηχανισμού για τη συμμετοχή οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε διασυνοριακές οργανώσεις, οργανισμούς του τομέα.

Το παρακάτω παράδειγμα αξιολόγησης λαμβάνεται από την αναθεώρηση των προγραμμάτων που χρησιμοποιούν μια προσέγγιση που βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην ψυχική υγεία⁽⁶⁶⁾. Αποδεικνύει ότι μια τέτοια προσέγγιση στις υπηρεσίες μπορεί να συμβάλει σε θετικά θεραπευτικά αποτελέσματα, κλινικές βελτιώσεις και πιθανή εξοικονόμηση κόστους. Η ανασκόπηση υπογράμμισε την ανάγκη για πιο αντικειμενική και υψηλής ποιότητας έρευνα για να εξακριβωθεί η έκταση της ωφέλειας για τους χρήστες και τους παρόχους υπηρεσιών.

Το Κρατικό Νοσοκομείο, Carstairs, Scotland – Προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για την προσφορά υπηρεσιών

Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Σκωτίας προέβη σε ανεξάρτητη αξιολόγηση του HRBA στο Κρατικό Νοσοκομείο (TSH) στο Carstairs της Σκωτίας, ένα δικαστικό νοσοκομείο υψηλής ασφάλειας για τους υποχρεωτικά κρατούμενους ασθενείς ψυχικής υγείας. Μετά από μια σημαντική έκθεση της Επιτροπής Ψυχικής Ευημερίας το 2000, το νοσοκομείο αποφάσισε να υιοθετήσει ένα HRBA στην κουλτούρα του.

Δημιουργήθηκε μια ομάδα εργασίας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η οποία πήρε εκτενή κατάρτιση με έναν εμπειρογνώμονα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Η ομάδα:

Έγιναν συνεντεύξεις περίπου 100 υπαλλήλων και ασθενών για να προσδιοριστούν οι ανησυχίες γύρω από τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σε συνεργασία με τον εμπειρογνώμονα.

- Εξέτασε όλες τις νοσοκομειακές πολιτικές με ένα εργαλείο αξιολόγησης τριών επιπέδων τύπου «φωτεινού σηματοδότη». Παρόλο που καμία πολιτική δεν έδινε το «κόκκινο φως» (δείχνοντας ότι δεν ήταν σύμφωνη με τα πρότυπα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων), αρκετές πολιτικές, όπως εκείνες που αφορούν τη χρήση περιορισμού και απομόνωσης, βαθμολογήθηκαν "πορτοκαλί". Αξιολογήσεις αυτού του τύπου χρησιμοποιήθηκαν για τον εντοπισμό πολιτικών που πρέπει να εξεταστούν και να βελτιωθούν.
- Δημιουργήθηκε ένας «οδηγός βέλτιστων πρακτικών» για να στηριχθεί το προσωπικό στη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων σε περιπτώσεις παραβίασης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ο οδηγός περιλάμβανε ένα ευρετήριο νοσοκομειακών πρακτικών και πολιτικών όπου μπορεί να προκύψουν προβλήματα σχετικά με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, με οδηγίες για την αποφυγή παραβιάσεων.

Επιπλέον, έγινε κατάρτιση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο προσωπικό που δεν συμμετείχε στην ομάδα εργασίας και δημιουργήθηκε φόρουμ ασθενών και προσωπικού για συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα παρέχεται μέσω μιας σειράς εργαστηρίων για δύο χρόνια, εξετάζοντας τους λόγους πίσω από την εφαρμογή του HRBA και χρησιμοποιώντας μελέτες περιπτώσεων για την εκπαίδευση του προσωπικού. Περίπου 200 άτομα συμμετείχαν στις προσπάθειες αυτές.

Η αξιολόγηση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Σκωτίας περιελάμβανε την αναθεώρηση εσωτερικών εγγράφων, καθώς και ομάδων εστίασης και συνεντεύξεων με τη διοίκηση, το προσωπικό και τους ασθενείς. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι:

- «η πλειονότητα των ασθενών, των φροντιστών, της διοίκησης και των εξωτερικών σχολιαστών συμφωνούν ακράδαντα ότι τα θετικά δικαιώματα που σέβονται την κουλτούρα, όπου γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα του προσωπικού, των ασθενών και των φροντιστών, επήλθαν στη TSH ως αποτέλεσμα της προσέγγισης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που χρησιμοποιήθηκε».
- Βελτιώσεις στις συνθήκες περίθαλψης και θεραπείας των ασθενών, καθώς και μείωση της χρήσης και αυστηρότητας των δεσμών.
- Το προσωπικό ανέφερε βελτιωμένες συνθήκες εργασίας και μείωση του άγχους.
- Τόσο οι ασθενείς όσο και οι φροντιστές ανέφεραν μια στροφή από τις γενικές πολιτικές σε πιο εξατομικευμένες προσεγγίσεις με επίκεντρο τον ασθενή.
- Αυτές οι αλλαγές συνδυάστηκαν για να βελτιώσουν τις εργασιακές σχέσεις μεταξύ φροντιστών και ασθενών.

Τα αρνητικά σχόλια περιορίστηκαν στις ανησυχίες σχετικά με την επικοινωνία και τη συμμετοχή στις συζητήσεις σχετικά με τις εργασιακές πρακτικές που σχετίζονται με τις εργασίες ανοικοδόμησης του νοσοκομείου ανάμεσα στις ανησυχίες του προσωπικού και των ασθενών σχετικά με τους προτεινόμενους περιορισμούς όσον αφορά τις επιλογές διατροφής και το κάπνισμα.

Σε εθνικό επίπεδο, τα **Εθνικά Σχέδια Δράσης** (ΕΣΔ) είναι έγγραφα πολιτικής στα οποία ένα κράτος προσδιορίζει τις προτεραιότητες και τις δράσεις που θα αναλάβει για να υποστηρίξει την εφαρμογή διεθνών, περιφερειακών ή εθνικών υποχρεώσεων και δεσμεύσεων σε σχέση με ένα συγκεκριμένο τομέα ή θέμα πολιτικής⁽⁶⁷⁾.

Η θέσπιση ενός εθνικού σχεδίου δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα αποτελεί ουσιαστική δέσμευση. Τα γενικά βήματα για την εκπλήρωση αυτού του καθήκοντος περιγράφονται στο Εγχειρίδιο σχετικά με τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα που δημοσιεύθηκε από τον Υπατο Αρμοστή του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (2002)⁽⁶⁸⁾. Υπάρχει ανάγκη αποτελεσματικής διαβούλευσης σε όλα τα στάδια της διαδικασίας και είναι σημαντικό οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να γνωρίζουν αυτές τις εξελίξεις και να συμμετέχουν ανάλογα. Οι καταστάσεις διαφέρουν από χώρα σε χώρα, ανάλογα με τα συνταγματικά και νομικά συστήματα, τους πολιτικούς πολιτισμούς, τις καταστάσεις Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και άλλους παράγοντες. Επομένως, δεν υπάρχει ένα ενιαίο λεπτομερές μοντέλο για την ανάπτυξη ενός εθνικού σχεδίου⁽⁶⁹⁾.

Το εγχειρίδιο προσδιορίζει τα οφέλη των εθνικών σχεδίων δράσης:

- Ανασκόπηση των αναγκών των χωρών αναφορικά με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Αύξηση της ευαισθητοποίησης των κυβερνητικών αξιωματούχων, των αρχών ασφαλείας, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και του ευρύτερου κοινού σε θέματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Κινητοποίηση ενός ευρέος φάσματος της κοινωνίας προς μια συνεργατική ατμόσφαιρα
- Πρόταση ρεαλιστικών δραστηριοτήτων
- Ορισμός επιτεύξιμων στόχων
- Προώθηση των δεσμών με άλλα εθνικά προγράμματα, ιδίως στους τομείς της ανάπτυξης και της εκπαίδευσης
- Δημιουργία δέσμευσης για δράση.

Τα πιθανά αποτελέσματα ενός εθνικού σχεδίου δράσης θα περιλαμβάνουν:

- Ενίσχυση των νομικών πλαισίων, αυστηρότερη προσχώρηση στα διεθνή πρότυπα, αποτελεσματικότερη ενσωμάτωση των προτύπων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο εσωτερικό δίκαιο, ενισχυμένη ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας και αποτελεσματικότερο κράτος δικαίου
- Καλύτερη προστασία των ατόμων
- Μια ισχυρότερη κουλτούρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Ισχυρότερους εθνικούς θεσμούς για την προαγωγή και προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Αποτελεσματικότερα κοινωνικά προγράμματα που να βελτιώνουν την ποιότητα ζωής για όλους, ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων
- Βελτιωμένη εθνική αρμονία, με μείωση των κινδύνων εσωτερικών συγκρούσεων⁽⁷⁰⁾.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Ολλανδία

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα καθορίζει τους τρόπους με τους οποίους η κυβέρνηση εκπληρώνει την ευθύνη της για την προστασία και την προώθηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στις Κάτω Χώρες, τους συγκεκριμένους στόχους και τις προτεραιότητες που καθορίζει από αυτή την άποψη και το ρόλο των άλλων φορέων και ατόμων στην εξασφάλιση του σεβασμού στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στις Κάτω Χώρες. Στόχος είναι να τεθεί η προστασία και η προώθηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στις Κάτω Χώρες με πιο συστηματικό τρόπο.

Μπορείτε να διαβάσετε το Σχέδιο εδώ: <https://www.government.nl/documents/policy-notes/2014/03/19/national-action-plan-on-human-rights>

Τον Ιούνιο του 2011, το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών ενέκρινε με ομοφωνία την Ομάδα Εργασίας των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τις διεθνικές εταιρείες και άλλες επιχειρήσεις (UNGPs Ομάδα Εργασίας στις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα / UNWG). Έτσι, τα κράτη προέβησαν σε μια ισχυρή κοινή δέσμευση για την αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων των επιχειρηματικών επιχειρήσεων στα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Τα UNGP βασίζονται σε τρεις πυλώνες, ο τρίτος από τους οποίους υπογραμμίζει και διευκρινίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί καλύτερη πρόσβαση στη θεραπεία για τα θύματα ως κοινή ευθύνη των κρατών και των επιχειρήσεων⁽⁷¹⁾.

Τα κράτη έχουν καταρτίσει ΕΣΔ για να αντιμετωπίσουν ευρύ φάσμα άλλων θεμάτων. Η κοινή τους χρήση αποτελεί μέσο για πολιτικές και δεσμεύσεις για την εθνική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και, σε ορισμένες περιπτώσεις, για την αειφόρο ανάπτυξη⁽⁷²⁾. Τα ΕΣΔ υποστηρίζονται από διεθνείς οργανισμούς και πρωτοβουλίες για τη στήριξη της υλοποίησης των δεσμεύσεων σε ορισμένους τομείς, εκτός από τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την ΕΚΕ, όπως τα δικαιώματα των γυναικών, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ανοικτή διακυβέρνηση⁽⁷³⁾.

3.9. Εμπλοκή στις εκθέσεις παρακολούθησης της κοινωνίας πολιτών και των εκστρατειών για την κύρωση των Συμβάσεων των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Οι ανεπίσημες εναλλακτικές εκθέσεις συνήθως συντάσσονται από συνασπισμούς ΜΚΟ και παρουσιάζονται στα όργανα παρακολούθησης των διεθνών συνθηκών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, όπως η Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών (CEDAW). Οι εκθέσεις περιγράφουν την πρόοδο (ή τις αποτυχίες) αναφορικά με την εκπλήρωση των

δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στη σχετική διεθνή συνθήκη. Τα κράτη που έχουν επικυρώσει ορισμένες συνθήκες (π.χ. CEDAW) πρέπει να υποβάλλουν τακτικές εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο στην εφαρμογή της συνθήκης.

Οι ανεπίσημες αναφορές είναι μια κριτική της κοινωνίας των πολιτών για τις κυβερνητικές εκθέσεις, που επισημαίνουν θέματα που ενδεχομένως παραμελήθηκαν ή παραλήφθηκαν στις κυβερνητικές εκθέσεις. Σε περιπτώσεις όπου μια κυβέρνηση δεν υποβάλλει έκθεση ή δεν υποβάλλει την έκθεσή της σε ΜΚΟ έγκαιρα για κριτική, μπορούν να υποβληθούν εναλλακτικές εκθέσεις (από ΜΚΟ) ως βασική πηγή πληροφοριών για τα θέματα που είναι σημαντικά για την υπόθεση⁽⁷⁴⁾.

Η ανεπίσημη παρακολούθηση παρέχει μια δεύτερη εναλλακτική γνώμη και μη κυβερνητική πηγή πληροφόρησης και ως εκ τούτου επιτρέπει την επίτευξη των στόχων και τη νομιμότητα των εκθέσεων παρακολούθησης. Η συμμετοχή του κοινού στην παρακολούθηση εξασφαλίζει επίσης τη διαφάνεια της διαδικασίας παρακολούθησης. Χρησιμοποιώντας τις συστάσεις που δίδονται στη χώρα κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης, οι εκπρόσωποι του μη κυβερνητικού τομέα όχι μόνο αποτελούν μια πιθανή κατεύθυνση για τις δραστηριότητές τους, αλλά και ένα εργαλείο επιρροής στην κυβέρνηση της χώρας, προκειμένου να ξεκινήσουν και να εφαρμόσουν συγκεκριμένα μέτρα στη χώρα και εξασφάλιση της αποτελεσματικότητάς της⁽⁷⁵⁾.

Κύρια βήματα κατά τη σύνταξη μιας ανεπίσημης ή εναλλακτικής αναφοράς:

1. Να **προσδιοριστούν οι προτεραιότητες** εντός των διατάξεων μιας συνθήκης (π.χ. CEDAW), σε μια κοινή διαδικασία που περιλαμβάνει και άλλες ενδιαφερόμενες ομάδες. Προσπαθήστε να βρείτε συμμάχους σε σχετικούς δημόσιους οργανισμούς για ενημερωμένες πληροφορίες και συμβουλές τακτικής.
2. Να **καταστεί το όλο εγχείρημα κοινή προσπάθεια**. Μια ενιαία εναλλακτική έκθεση που υποστηρίζεται από μια μεγάλη συμμαχία είναι πιο ισχυρή από πολλές διάσπαρτες. Εντούτοις, ενδέχεται να απαιτούνται ξεχωριστές αναφορές για την αντιμετώπιση θεμάτων στα οποία μια ευρεία συμμαχία δεν μπορεί να καταλήξει σε συναίνεση ή που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής (π.χ. δικαιώματα μειοψηφίας) ή συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής (π.χ. ζώνες πολέμου).
3. Να **συγκεντρωθούν και αναλυθούν πληροφορίες σχετικά με θέματα προτεραιότητας**. Αξιολογήστε τα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των τμημάτων της Συνθήκης (π.χ. CEDAW) σχετικά με τα θέματα - βλέπε επίσης κατευθυντήριες γραμμές για την ανάλυση πολιτικής.
4. Να **συνταχθεί η αναφορά**. Να βεβαιωθούμε ότι όλα όσα περιλαμβάνονται στην αναφορά είναι σαφή, ακριβή και βασισμένα σε επαληθεύσιμα στοιχεία. Στη ανεπίσημη αναφορά, να παραπέμπουμε απευθείας στην επίσημη έκθεση της κυβέρνησης.
5. Να **διαδοθεί η έκθεση**. Υπάρχουν ειδικοί μηχανισμοί για την υποβολή εκθέσεων στους φορείς παρακολούθησης της συνθήκης. Π.χ. η επιτροπή CEDAW συγκαλεί ομάδες εργασίας πριν από τη συνεδρίαση, οι οποίες καθορίζουν αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη του διαλόγου μεταξύ της επιτροπής και της κυβέρνησης - συνεπώς είναι σημαντικό να διαβιβαστεί η έκθεση ή τουλάχιστον μια περίληψη εγκαίρως για την προεδρία. Μετά από αυτό το βήμα, η πλήρης έκθεση θα πρέπει να υποβληθεί εγκαίρως για την επίσημη σύνοδο, στην οποία παρουσιάζεται και εξετάζεται η κυβερνητική έκθεση⁽⁷⁶⁾.

Το Βρετανικό Ινστιτούτο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (BIHR) ξεκινά ένα νέο πρόγραμμα για να υποστηρίξει οργανισμούς σε όλη τη Μεγάλη Βρετανία προκειμένου να εκφράσουν τη γνώμη τους κατά τη διάρκεια της επόμενης βρετανικής εξέτασης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από τα Ηνωμένα Έθνη, στο πλαίσιο της διαδικασίας της καθολικής περιοδικής εξέτασης. Περισσότερες λεπτομέρειες διατίθενται στη διεύθυνση: <http://www.communitycvs.org.uk/bihr-get-involved/>

Οι εκστρατείες για την επικύρωση των Συνθηκών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι ένας ακόμη συγκεκριμένος τρόπος για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να προωθήσουν τον καλύτερο σεβασμό και την εφαρμογή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη χώρα τους. Πριν ένα κράτος μπορέσει να γίνει συμβαλλόμενο μέρος σε μια συνθήκη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, συνήθως πρέπει να ληφθούν ορισμένα μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι η εθνική νομοθεσία και η πρακτική είναι σύμφωνες με τη συνθήκη. Στις περισσότερες χώρες απαιτείται τυπική έγκριση από τον εθνικό νομοθέτη για την επικύρωση ή την προσχώρηση σε μια συνθήκη. Με την επικύρωση ή την προσχώρηση, ένα κράτος γίνεται συμβαλλόμενο μέρος της συνθήκης και η συνθήκη καθίσταται νομικά δεσμευτική για το εν λόγω κράτος μόλις τεθεί σε ισχύ⁽⁷⁷⁾.

Αν και είναι ευθύνη των κοινοβουλίων, οι κυβερνήσεις μερικές φορές εμποδίζουν την προώθηση της επικύρωσης για διάφορους λόγους. Αυτό που είναι σαφές είναι ότι ο καθοριστικός παράγοντας σε κάθε χώρα είναι η πολιτική βούληση. Οι ΜΚΟ θα πρέπει να πείσουν τις κυβερνήσεις και τους βουλευτές να επικυρώσουν και να εφαρμόσουν τη Σύμβαση και θα πρέπει να διεξάγουν εκστρατείες ενημέρωσης βασισμένες σε ισχυρά επιχειρήματα. Οι ΜΚΟ θα πρέπει επίσης να πείσουν τα μέλη τους ότι πρόκειται για μια αξιοσημείωτη πρακτική⁽⁷⁸⁾.

Επίτευξη αξιοπρεπούς εργασίας για τους/τις οικιακά εργαζομένους/ες: Οργανωτικό Εγχειρίδιο για την προώθηση της σύμβασης αριθ. 189 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και να δώσουμε δύναμη στους οικιακά εργαζομένους.

Μια δυνατή εκστρατεία, είτε για την προώθηση της Σύμβασης, είτε για την κατάκτηση μιας υπόθεσης εναντίον ενός παραβάτη εργοδότη, είτε για οποιοδήποτε άλλο στόχο, είναι ένα ισχυρό εργαλείο για την οργάνωση των οικιακά εργαζομένων. Οι εκστρατείες παρέχουν ευκαιρίες για την ευαισθητοποίηση των δημοσίων υπαλλήλων και του ευρύτερου κοινού, των αντιλήψεων των οικιακά εργαζομένων και της βιομηχανίας εν γένει, και ενημερώνουν τους οικιακά εργαζομένους και τους εργοδότες για τα δικαιώματα και τις ευθύνες τους. Επιπλέον, οι εκστρατείες ενθαρρύνουν τους οικιακά εργαζομένους να συμμετέχουν σε συνδικαλιστικές δραστηριότητες και τα αποτελέσματα ενισχύουν την αυτοπεποίθησή τους ως πραγματικά εργαζόμενων που αξίζουν προστασία.

Μόλις εγκριθεί μια συνθήκη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, αυτή είναι ανοικτή για επικύρωση από όλα τα κράτη μέλη. Η διαδικασία επικύρωσης μπορεί να πάρει χρόνο, οπότε να είστε προετοιμασμένοι για μια μακρά εκστρατεία. Παρόλο που η επικύρωση είναι τελικά μια νομική διαδικασία⁽⁷⁹⁾, μπορεί να αναπτυχθεί μια δυνατή εκστρατεία γύρω από τη διαδικασία επικύρωσης, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και άλλους εταίρους.

Βήματα προς την επικύρωση

Βήμα 1. Προετοιμασία αναλύσεων / συλλογής τεκμηρίωσης.

Βήμα 2. Επικοινωνήστε με την αρχή για την έκδοση πράξεων επικύρωσης / προσδιορίστε ποιος θα υπογράψει.

Βήμα 3. Προσδιορισμός / ανάληψη διαδικασιών που οδηγούν στην επικύρωση της επικύρωσης / προσχώρησης.

Βήμα 4. Προσδιορίστε εάν απαιτούνται δηλώσεις.

Βήμα 5. Προετοιμασία και υπογραφή εργαλείων.

Βήμα 6. Καταθέστε το εργαλείο στο Θεματοφύλακα⁽⁸⁰⁾.

Η εθνική ενσωμάτωση των διεθνών κανόνων και προτύπων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα έχει πραγματοποιηθεί εδώ και πολλές δεκαετίες από την υιοθέτηση του Παγκόσμιας Διακήρυξης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων το 1948 και την προοδευτική επικύρωση ενός αυξανόμενου αριθμού πολυμερών συμβάσεων. Οι φορείς παρακολούθησης της Συνθήκης βρίσκονται σε φάση αναθεώρησης των εκθέσεων των συμβαλλομένων μερών που απαιτούν την εναρμόνιση του εσωτερικού δικαίου και της πολιτικής με τις υποχρεώσεις των κρατών που απορρέουν από τις συνθήκες.

Η βασική νομοθεσία μιας χώρας είναι καθοριστικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών δεν συνιστούν απλώς πολιτικές δεσμεύσεις, αλλά δημιουργούν διαδικασίες για την εξασφάλιση της λογοδοσίας έναντι των δικαιούχων δικαιωμάτων βάσει διεθνών πράξεων. Μόνο τότε η προσέγγιση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής που βασίζεται στα Ανθρώπινα Δικαιώματα μπορεί να γίνει πραγματικότητα. Όταν ένα Σύνταγμα ενσωματώνει μια διαδικασία εκτέλεσης στα δικαστήρια, ο θεσμός αυτός καθίσταται σημαντικός παράγοντας για την ενσωμάτωση των διεθνών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο εθνικό δίκαιο⁽⁸¹⁾.

Υποσημειώσεις:

- 1 Συμβούλιο της Ευρώπης, Κατάσταση της Δημοκρατίας, των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Κράτους Δικαίου στην Ευρώπη, διαθέσιμο εδώ: <https://rm.coe.int/1680646af8>
- 2 CESR, Ανθρώπινα Δικαιώματα Insights No. 1, Ανθρώπινα Δικαιώματα και Φτώχεια: Είναι η φτώχεια παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων;; http://www.palermo.edu/Archivos_content/2015/derecho/pobreza_multidimensional/bibliografia/Sesion4_doc3.pdf
- 3 Joseph Rowntree Foundation, συγγραφείς Glen Bramley, Donald Hirsch, Mandy Littlewood και David Watkins, Υπολογίζοντας το κόστος της φτώχειας στο Η.Β., διαθέσιμο εδώ: <https://www.jrf.org.uk/report/counting-cost-uk-poverty>
- 4 The Danish Human Rights Institute, Εφαρμόζοντας μια Προσέγγιση Βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ένας οδηγός έμπνευσης για την Κοινωνία των Πολιτών, διαθέσιμο εδώ: https://www.crin.org/en/docs/dihr_rba.pdf
- 5 Clapham, A., Ανθρώπινα Δικαιώματα: Μια πολύ σύντομη εισαγωγή (2007), Oxford University Press
- 6 Clapham, A., Ανθρώπινα Δικαιώματα: Μια πολύ σύντομη εισαγωγή (2007), Oxford University Press
- 7 Dierckx, D. (2012), Een toetsing van de armoedetoeets, In D. Dierckx, J. Coene & A. Van Haarlem (Eds.), Jaarboek armoede en sociale uitsluiting 2012. Leuven: Acco.
- 8 Rowantree BS, Μια μελέτη της ζωής στη πόλη, The Policy Press, 2000.
- ...
- 18 Πρώτη Κυρία των ΗΠΑ από το 1933 έως το 1945 και πρόεδρος της Συντακτικής Επιτροπής της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο <http://harpers.org/blog/2007/12/roosevelt-on-human-rights-in-theshmall-places/> 19 UNDP, Μείωση της Φτώχειας και Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ένα Πρακτικό Σημείωμα, Ιούνιος 2003, σελ. 10
- ...
- 20 OHCHR, Κατευθυντήριες αρχές για την ακραία Φτώχεια και Ανθρώπινα Δικαιώματα, Foundation Principle 8, διαθέσιμο εδώ: <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Poverty/Pages/DGPIIntroduction.aspx>
- 21 Δείτε περισσότερα εδώ: <http://www.scottishhumanrights.com/careaboutrights/whatisahumanrightsbasedapproach>
- 22 OHCHR, Ένας Οδηγός Μέτρησης και Εφαρμογής, Δείκτες Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Περίληψη, διαθέσιμο εδώ: http://www.ohchr.org/Documents/Issues/HRIIndicators/Summary_en.pdf
- 23 Βρετανική Ένωση Κοινωνικών Λειτουργιών, Πολιτική Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της BEKL, Ιανουάριος 2015 - www.scottishhumanrights.com/careaboutrights/whatisahumanrightsbasedapproach
- 24 EAPN, Ενεργός Ένταξη – Κάνοντάς το πραγματικότητα, 2011, διαθέσιμο εδώ: <http://www.eapn.eu/images/stories/docs/eapn-books/2011-active-inclusion-booklet-en-web.pdf>
- 25 Ινστιτούτο Αναπτυξιακών Μελετών, Φιλολογική Ανασκόπηση γύρω από την Ενεργό Συμμετοχή και Έρευνα και Συνηγορία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Μαΐου 2010
- 26 Από: <http://www.unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/humanrights-education/>
- 27 OHE, Ανθρώπινα Δικαιώματα και Κοινωνική Εργασία: Ένα εγχειρίδιο για Σχολές Κοινωνικής Εργασίας και το επάγγελμα του κοινωνικού Λειτουργού (1994) Κέντρο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Γενεύη – http://cdn.ifsw.org/assets/ifsw_24626-7.pdf;
- Βρετανική Ένωση Κοινωνικών Λειτουργιών, Πολιτική για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του BEKL, Ιανουάριος 2015, σ. 6
- 28 (Πηγή: https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/aidco/index.php?title=Special:Pdfprint&page=9EDF:_Capacity_building_p.1-3)
- 29 EAPN, Δίνοντας Φωνή στους Πολίτες, Οικοδομώντας την αφοσίωση των ενδιαφερόμενων μερών για αποτελεσματική λήψη αποφάσεων, Κατευθυντήριες αρχές για λήπτες αποφάσεων στην ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο, Οκτώβριος 2014, διαθέσιμο εδώ: <http://www.eapn.eu/giving-a-voice-to-citizens-new-eapn-handbook-is-out/>, page 22
- 30 Δανέζικο Ινστιτούτο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Ανθρώπινα Δικαιώματα και Οικονομική Ανάπτυξη, Μάιος 2017, διαθέσιμο εδώ: <https://www.humanrights.dk/news/human-rights-have-positive-effect-economic-growth>
- 31 Amartya Sen, Η Ανάπτυξη ως Ελευθερία Οξφόρδη, Clarendon Press (1999), από το CESR, Human Rights Insights No. 1, Ανθρώπινα Δικαιώματα και Φτώχεια: Είναι η φτώχεια παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων;;, διαθέσιμο εδώ: <http://www.cesr.org/downloads/CESR%20Briefing%20-%20Human%20Rights%20and%20Φτώχεια%20-%20Draft%20December%202009.pdf>
- 32 IFSW, Έγγραφο Πολιτικής: Ο ρόλος της κοινωνικής εργασίας στα συστήματα κοινωνικής προστασίας, 2016, διαθέσιμο εδώ: <http://ifsw.org/policies/the-role-of-social-work-in-social-protection-systems-the-universal-right-to-socialprotection/>
- 33 Δείτε περισσότερα εδώ: <http://hrbaportal.org/fag/how-do-human-rights-help-with-situation-analysis>
- 34 BEKL, Ανθρώπινα Δικαιώματα Policy, Ιαν 2015, σ. 7, διαθέσιμο εδώ: www.basw.co.uk/policies
- 35 BEKL, Ανθρώπινα Δικαιώματα Policy, Ιαν 2015, διαθέσιμο εδώ: www.basw.co.uk/policies
- 36 Σκωτσέζικη Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Ενσωματώνοντας τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην φροντίδα, διαθέσιμο εδώ: <http://careaboutrights.scottishhumanrights.com/welcome-embedding.html>
- 37 Κοινωνική Πλατφόρμα, Συστάσεις για την φροντίδα που σέβεται τα δικαιώματα των ατόμων, εγγυάται την πρόσβαση σε υπηρεσίες και προωθεί την κοινωνική ένταξη, διαθέσιμο εδώ: http://www.socialplatform.org/wpcontent/uploads/2013/03/20121217_SocialPlatform_Recommendations_on_CARE_EN1.pdf
- 38 Δείτε περισσότερα εδώ: <http://www.gov.scot/Topics/Built-Environment/Housing/homeless>
- 39 Γνωμοδότηση γύρω από ένα νομοσχέδιο για την παιδική στη Σκωτία (2016), δείτε περισσότερα εδώ: <http://www.gov.scot/Publications/2016/12/2834>

40 EAPN, Φτώχεια and Inequality in the European Union, διαθέσιμο εδώ: <http://www.φτώχεια.org.uk/summary/eapn.shtml>

...

42 <http://www.making-prsp-inclusive.org/8-advocacy-and-lobbying-influencing-policies/81-advocacy-lobbying-and-campaigning-some-definitions.html>)

43 UNDP, Μείωση της Φτώχειας και Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ένα Πρακτικό Σημείωμα, Ιούνιος 2003, σ. 13.

44 Η τέχνη της συνηγορίας, Ένα εγχειρίδιο για μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, σ. 6-7, διαθέσιμο εδώ:

<http://www.habitat.ca/files/4752180162832249.pdf>

45 Κέντρο για την Υγεία και την Ισότητα των Φύλων, Η Διαδικασία Lobbying: Βασικές αρχές και Οδηγός Υλοποίησης, διαθέσιμο εδώ: <http://genderhealth.org/files/uploads/change/Tools for Advocacy/The Lobbying Process.pdf>

46 Jane Vrteska, Natasha Ilijeva-Aceviski, Georgi Hristov, Εγχειρίδιο για την αποκέντρωση των εκπροσώπων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για να ελέγξουν τη διαδικασία εφαρμογής της αποκέντρωσης στην Μακεδονία, τα Σκόπια, Foundation Open Society Institute - Μακεδονία, 2013, σ. 133, διαθέσιμο εδώ: <http://soros.org.mk/dokumenti/20130706-priracnik-za-decentralizacija.pdf>.

47 ICCO, Κατευθυντήριες Αρχές για το lobby και την συνηγορία, Ιούνιος 2010, σ.5.

48 Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, Μελέτη για τη Συλλογή μεθόδων, εργαλείων και καλών πρακτικών στον τομέα της ενδοοικογενειακής βίας (τομέας D της Πλατφόρμας για Δράση του Πεκίνου), διαθέσιμο στο:

eige.europa.eu/sites/.../EIGEDOMESTIC-VIOLENCE-AWARENESS-RAISING.pdf

49 Laura Masiulienė, Janet Looney (EIESP), Hanne Aertgeerts (VUB), Maurice de Greef (VUB), Τα βασικά στοιχεία των επιτυχημένων εκστρατειών αφύπνισης της συνείδησης, σ. 6-9, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πολιτικής, διαθέσιμο εδώ:

http://www.elinet.eu/fileadmin/ELINET/Redaktion/user_upload/The_key_features_of_successful_awareness_raising_campaigns_10-15_LM_ELINET.pdf)

50 EAPN, Δίνοντας Φωνή στους Πολίτες, Οικοδομώντας την αφοσίωση των ενδιαφερόμενων μερών για αποτελεσματική λήψη αποφάσεων, Κατευθυντήριες Αρχές για λήπτες αποφάσεων σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο, Οκτώβριος 2014, διαθέσιμο εδώ: <http://www.eapn.eu/giving-voice-to-citizens-new-eapn-handbook-is-out/>

51 Υπολογίζοντας τη Στέρση στη Σκωτία: Αναπτύσσοντας μια μακροπρόθεσμη στρατηγική: Τελική Αναφορά, διαθέσιμο εδώ: <http://www.gov.scot/Publications/2003/09/18197/26546>

52 Δείτε περισσότερα: <http://www.bridgingthegap.scot.nhs.uk/understanding-health-inequalities/poverty-and-health-inequalities.aspx>

53 Η προσέγγιση FAIR – βάζοντας μια προσέγγιση βασισμένη στα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην πράξη –

www.scottishhumanrights.com/careaboutrights/section1-page03

54 Richard Wilkinson και Kate Pickett, Το Επίπεδο Πνεύματος: Γιατί η Ισότητα είναι Καλύτερη για Όλους, Penguin, Λονδίνο, 2010.

55 Διεθνής Ομοσπονδία Κοινωνικών Λειτουργιών, Ο Ρόλος της Κοινωνικής Εργασίας στα Συστήματα Κοινωνικής Προστασίας: το Παγκόσμιο Δικαίωμα στην Κοινωνική Προστασία <http://ifsw.org/policies/>

56 CESR, Ζήτημα Δικαιοσύνης: Εξασφαλίζοντας τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην μετά-2015 ατζέντα βιώσιμης ανάπτυξης, διαθέσιμο εδώ: <http://cesr.org/downloads/matter.of.justice.pdf>

57 Ινστιτούτο Αναπτυξιακών Μελετών, Φιλολογική Ανασκόπηση γύρω από την Ενεργό Συμμετοχή και την Έρευνα και την Συνηγορία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Μάιος 2010, διαθέσιμο εδώ:

<http://www.ids.ac.uk/files/dmfile/LiteratureReviewonActiveParticipationandHumanRightsResearchandAdvocacy.pdf>

58 EAPN, Δίνοντας Φωνή στους Πολίτες, Οικοδομώντας την αφοσίωση των ενδιαφερόμενων μερών για αποτελεσματική λήψη αποφάσεων, Κατευθυντήριες Αρχές για λήπτες αποφάσεων σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο, Οκτώβριος 2014, διαθέσιμο εδώ: <http://www.eapn.eu/giving-voice-to-citizens-new-eapn-handbook-is-out/>

...

60 OHCHR, Εγχειρίδιο για την Συνεργασία με τους Εθνικούς Φορείς Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δεκέμβριος 2010, σ. 48-50, Επιχειρήσεις και επίδραση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Πρόσθετες πληροφορίες διαθέσιμες εδώ:

<http://humanrightsbusiness.org>

61 UNDP, Μείωση της Φτώχειας και Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ένα Πρακτικό Σημείωμα, Ιούνιος 2003, σ. 13.

62 Ινστιτούτο Αναπτυξιακών Μελετών, Φιλολογική Ανασκόπηση γύρω από την Ενεργό Συμμετοχή και την Έρευνα και την Συνηγορία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Μάιος 2010, διαθέσιμο εδώ:

www.ids.ac.uk/files/dmfile/LiteratureReviewonActiveParticipationandHumanRightsResearchandAdvocacy.pdf

63 Ινστιτούτο Αναπτυξιακών Μελετών, Φιλολογική Ανασκόπηση γύρω από την Ενεργό Συμμετοχή και την Έρευνα και την Συνηγορία για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Μάιος 2010, διαθέσιμο εδώ:

www.ids.ac.uk/files/dmfile/LiteratureReviewonActiveParticipationandHumanRightsResearchandAdvocacy.pdf

64 Misha Popovikj, Jovan Bliznakovski, Στους λαβύρινθους του κύκλου της πολιτικής, Ευκαιρίες για επίδραση από τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, Ινστιτούτο για τη Δημοκρατία Societas Civilis – Policy brief, Σκόπια, Ιανουάριος 2016, σ. 6-7, διαθέσιμο εδώ: <http://idscs.org.mk/wp-content/uploads/2009/08/agora-sesii-vo-lavirintite-naciklusot-na-kreiranje-na-politiki-en.pdf>

65 Simona Ogneponoska, Έκθεση για ένα περιβάλλον που ενεργοποιεί την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών στη Μακεδονία 2014, Μακεδονικό Κέντρο για Διεθνή Συνεργασία, Σκόπια, 2015, σ. 36, διαθέσιμο εδώ:

<http://mcms.mk/images/docs/2015/izvestajza-ovozmozuvacka-okolina.pdf>

66 Sebastian Porsdam Mann, Valerie J. Bradley, and Barbara J. Sahakian, Προσεγγίσεις στην Ψυχική Υγεία Βασισμένη στα

Ανθρώπινα Δικαιώματα: Ανασκόπηση Προγραμμάτων, Υγείας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Τόμος 18, Αρ. 1, Ιούνιος 2016

67 Το Δανέζικο Ινστιτούτο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (DIHR), Διεθνής Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης για την Εταιρική Ευθύνη (ICAR), Εθνικά Σχέδια Δράσης για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Εγχειρίδιο για την Ανάπτυξη, Εφαρμογή, και Ανασκόπηση των Δεσμεύσεων των Κρατών στα Πλαίσια των Επιχειρήσεων και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Ιούνιος 2014, σ. 8.

68 Γραφείο του Υπατου Αρμοστή του ΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Εγχειρίδιο για τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, 2002, διαθέσιμο εδώ: <http://www.ohchr.org/Documents/Publications/training10en.pdf>.

69 Γραφείο του Υπατου Αρμοστή του ΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Εγχειρίδιο για τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, ΣΕΙΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΡ. 10, Νέα Υόρκη και Γενεύη, 29 Αυγούστου 2002, διαθέσιμο εδώ: <http://www.ohchr.org/EN/Issues/PlansActions/Pages/PlansofActionIndex.aspx p. 41>

70 Γραφείο του Υπατου Αρμοστή του ΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Εγχειρίδιο για τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, ΣΕΙΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΡ. 10, Νέα Υόρκη και Γενεύη, 29 Αυγούστου 2002, διαθέσιμο εδώ: <http://www.ohchr.org/EN/Issues/PlansActions/Pages/PlansofActionIndex.aspx p.3>

71 Η Διεθνής Συντονιστική Επιτροπή για την Εκστρατεία για την Επικύρωση της Σύμβασης των Δικαιωμάτων των Μεταναστών, Οδηγός για την Επικύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων όλων των μεταναστών εργατών και των μελών των οικογενειών τους (ICRMW), πρώτη έκδοση στα αγγλικά στη Γενεύη τον Απρίλιο 2009, σ.12, 29-30, διαθέσιμο εδώ: <http://www.ohchr.org/Documents/Press/HandbookFINAL.PDF>

...

74 Γυναίκες ΗΕ, Σώμα ΗΕ για το Φύλο, την Ισότητα και την Ενδυνάμωση των Γυναικών, Κέντρο Ηλεκτρονικής Γνώσης για το Τέλος της Βίας κατά των Γυναικών και των Κοριτσιών, δείτε περισσότερα εδώ: <http://www.endvawnow.org/en/articles/1302-alternative-and-shadow-reporting-as-a-campaign-element.html>

75 Απόσπασμα από: <http://www.oecd.org/corruption/acn/ACN-Civil-Society-Monitoring-Practical-Guide-ENG.pdf>

76 Προσαρμοσμένο από το IRAW Asia Pacific. Ολόκληρο το κείμενο είναι διαθέσιμο εδώ:

<http://www.endvawnow.org/en/articles/1302-alternative-and-shadow-reporting-as-a-campaign-element.html>

...

78 Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, Επίτευξη αξιοπρεπούς εργασίας για τους οικιακά εργαζόμενους, Οργανωτικό εγχειρίδιο για την προώθηση της Σύμβασης της ΔΟΕ αρ. 189 και τη δύναμη των οικιακά εργαζόμενων, 2012 Πρώτη έκδοση 2012, διαθέσιμο εδώ: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_dialogue/@actrav/documents/publication/wcms_181344.pdf σ. 1

79 Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, Επίτευξη αξιοπρεπούς εργασίας για τους οικιακά εργαζόμενους, Οργανωτικό εγχειρίδιο για την προώθηση της Σύμβασης της ΔΟΕ αρ. 189 και τη δύναμη των οικιακά εργαζόμενων, 2012 Πρώτη έκδοση 2012, διαθέσιμο εδώ: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_dialogue/@actrav/documents/publication/wcms_181344.pdf σ. 36-37

...

81 Savitri Goonesekere, Εθνική Εφαρμογή των Διεθνών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Κοινωνικής Ένταξης και της Ενδυνάμωσης των Ανθρώπων, σ.3-5, διαθέσιμο εδώ:

<http://www.un.org/esa/socdev/egms/docs/2013/EmpowermentPolicies/National%20Implementation%20of%20International%20Human%20Rights.pdf>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτή την έκδοση, μπορείτε να επικοινωνήσετε με

Amana Ferro – EAPN Senior Policy Officer
amana.ferro@eapn.eu – 0032 (2) 226 58 50

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις θέσεις πολιτικής του EAPN,
μπορείτε να επικοινωνήσετε με

Sian Jones – EAPN Policy Coordinator
sian.jones@eapn.eu – 0032 (2) 226 58 59

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις θέσεις, τις εκδόσεις και τις δράσεις του EAPN

www.eapn.eu

EUROPEAN ANTI-POVERTY NETWORK. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή,
υπό τον όρο υπό τον όρο της κατάλληλης αναφοράς στη πηγή. Μάρτιος 2018.

Η έκδοση αυτή έχει λάβει οικονομική στήριξη από το Πρόγραμμα για την
Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία "EaSI" της ΕΕ (2014-2020).
Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε συμβουλευτείτε:
<http://ec.europa.eu/social/easi>

Ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε κάποιο πρόσωπο που ενεργεί εκ μέρους της
Επιτροπής δεν μπορεί να θεωρηθούν υπεύθυνοι για χρήση οποιασδήποτε
πληροφορίας περιέχεται σε αυτή την έκδοση. Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή
φωτογραφιών που δεν υπόκεινται στον νόμο περί πνευματικών δικαιωμάτων
της ΕΕ, άδεια πρέπει να αναζητείται άμεσα από τους έχοντες τα πνευματικά
δικαιώματα.